

RUSIJA OKUPAVO LIETUVĄ

TRUMPAI

Dr. K. M.

Išpilietinę komunistai gali netekti J. Am. Valstybių pilietybės.

Birželio 12 d. š. m. teisėjas M. J. Roche San Francisco, Cal. panaikino W. Schneiderman'o pilietybę. Schneidermanas yra 34 metų amžiaus ir yra Kalifornijos komunistų sekretorius. Jis būsiąs išgąbentas į Rusiją.

Teisėjas Roche pabrėžė, jog Schneidermanas neteisėtai gavęs pilietybę, nes priklauso organizacijai, kuri moko ir skatina prie perversmo, jėga ir prievarta pakeisti J. A. V. vyriausybę.

Sunkiau yra Kalifornijos valdžiai išgąbenti svetimą H. Bridges, kuris valdo CIO vakarų pajūryje. Jis gudrenis. Nors moko komunizmo, bet sakosi nesąs komunistas. Jo klausimas pakartotinai atsidūrė Washingtono kongreso imigracijos komisijoje. Atrodo, galutinai ir H. Bridges turės išvykti ten, iš kur kilęs, nes kongresas birž. 13 d. nutarė jį suimti.

Šiomet prekyboje pasirodysią "radio nykštukai", sveriantieji vos 1½ svaro. Visas radio "setas" atrodo kaip saldinių dėžutė. Bus galima radio nešiotis su savim, turėti prie dviračio, ar kur atostogose. Radio nykštukus galima matyti Chicagoje, Stevens viešbutyje, kur vyksta Radio dirbėjų metinis suvažiavimas.

"The Encyclopedia Americana" (8 tomas, pusl. 143) rašo, jog Cozumel salą, esančią tarp Kubos ir Meksikos Karibijos jūroje atradęs 1518 m. Juan de Grijalva. Sala esanti 30 mailių ilgio ir 8 mailės pločio. Senovėje sala buvusi indijonų laikoma šventa. Ten gyvenę Mayan kilmės indjonai. Pastaruoju metu surastas tų indjonų kalba užrašytas toks faktas: "Sala atrasta Aguilaro, kurį suvalgė Ah Naum Ah Pat Cozumelyje 1517 m." Tas užrašas esąs iš 1562 metų. Salos atradėjęs buvo iškeptas ir sudorotas indjonų vado.

Italijai įstojus į karą, karo veiksmai persikėlė iš Europos į Aziją, į Afriką. Gali pasiekti ir kitus žemynus. Iš Hongkongo praneša, kad britai uždarė keturias italų firmas šioje britų kolonijoje, užantspaudavo Italijos generolinį konsu-

PREZIDENTAS SMETONA VOKIETIJON

PASIŪSTA REZOLIUCIJOS

Lietuvių atstovai pasiuntė telegramas Hull ir Žadeikiui

CHICAGO, birželio 16. — L. R. K. Federacijos pirm. dr. Antano Rakauskos pagerbimo ir atsiviekinimo suėjimo proga padaryta didžiųjų Amerikos lietuvių organizacijų at-

Honorable Cordell Hull,
Secretary of State of the
United States of America,
Washington, D. C.

From our press reports it appears that the Republic of Lithuania is invaded by the armed forces of the U.S.S.R. and whereas the independence of the Republic of Lithuania is in jeopardy, now therefore, we loyal American citizens of Lithuanian birth or extraction representing various organizations, send our most vigorous protest against this invasion and implore our government to intercede in behalf of the Lithuanian Republic

Signed,

Leonardas Šimutis,
Lietuvių R. K. Susivienijimo Amerikoje Prezidentas

Dr. Antanas Rakauskas,
Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos Prezidentas

Dr. Steponas Biežis,
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje išrinktasai
Daktaras Kvotėjas.

Povilas Žadeikis,
Lithuanian Legation,
Washington, D. C.

Jūsų Ekselencijai!
Žemiau pasirašiusieji įvairių organizacijų atstovai, apsvaistę šiandieninę Lietuvos padėtį, prašo Jūsų Ekselencijos persiųsti Lietuvos vyriausybei ir visuomenei mūsų griežtą stovėjimą už Lietuvos valstybės suverenumą; praneškite, kad mes piktinamės ir protestuojame prieš didžiųjų kaimynų pastangas pažeisti Lietuvos nepriklausomybę, kad kritiškame tautos ir valstybės gyvenimo momente, mes pažadame savo moralinę ir medžiaginę paramą.

Pasirašę

Juozas Grišius,
Lietuvių Labdarių Sąjungos Legalis Patarėjas

Ona Biežis,
Chicago Lietuvių Moterų Klubo Pirmininkė

Kun. Daktaras Juozas Vaškun, Amerikos Lietuvių Katalikų organizuoto jaunimo atstovas.

Lietuvos Laisvei Žuvus

Laisvų tautų ir buvusių nepriklausomų valstybių kapinyne išdygo naujas kapas. Žmogaus igimtųjų teisių užpatoriai ir tautų laisvo apsisprendimo kapinių duobkasiai negailėstingai palaidojo mūsų tėvų žemės nepriklausomumą.

Kančiose ir savo vaikų švenčiausiu pasiaukojimu ir milžiniškomis pastangomis atgimusi Lietuva neilgai džiaugėsi savo laisvuoju gyvenimu. Jos pašonė iškilė žiaurus, negailėstingas ir milžiniškas kaimynas, kuris visados skelbė pasauliui lygybę, taiką ir laisvą tautų apsisprendimą, bet nuolat tykojo iš pasalių smogti savo mažesniesiems kaimynams.

Ir štai šiandien lietuviai krauju ir skaudžiomis Lietuvos motinų ir dukterų asaromis permirkusią Lietuvos sodrą žemę trempia purvina ruso koja.

Sovietų Rusija, spiovusi sau pačiai į veidą, paneigusi iškilmingai pasirašytąsias sutartis ir sulaužiusi garbingai, viso pasaulio akivaizdą duotąjį žodį, negarbingai pamynė už save mažesnės valstybės teisę nepriklausomai gyventi.

Kosmopolitinis komunizmas, aiškiai virtęs pasauliniu banditizmu, nužudė Lietuvos laisvę ir palaidojo bendram tautų kapinyne, kur jau ilgis Rusijos draugo Hitlerio palaidotos valstybės — Čekoslovakija, Belgija, Olandija, Norvegija ir kitos.

Mes nuolat kentėm kartu su kenčiančiomis tautomis ir niekad nesisukom svetimo — net ir savo prievarta nebandėm atsinti. Lietuvių tautai nuolatos rūpėjo, rūpi ir rūpės pasaulio taika, žmogaus ir tautų laisvė.

Šiuo momentu, kai ir mūsų tautą tiesioginai palietė tarptautinio bantizmo skaudi ranka, kai Lietuvai "drauginės" valstybės kariuomenė trempia lietuvių laukus, kai Rusijos komisarai sėdi prie Lietuvos valstybės vairo, mūsų šventa pareiga paskelbti griežtą kovą ir moralinį boikotą komunizmui ir apvalyti mūsų tautos kūną nuo komunistinių atmatų.

Šios skaudžios žinios mus laikinai pritrenkė ir apstulbino, bet mes nenustojom šventai tikėti į lietuvių tautos ateitį, į jos nepriklausomą ateitį. Neapleis Ankščiausias brangios mūsų tėvų žemės!

Lietuva daug vargo iškentė, daug nelaimių pergyveno, bet nepalūžė tvirta lietuvių valia. Ir šios nelaimės ir skausmas tik dar labiau užgrūdins mūsų brolius už Atlanto, o mes, tikime, drąsiai galį tarti visų pasaulio lietuvių vardu jiems gilia užuojautą ir pažadėti visokeriopą paramą kovoje už tautos laisvę.

Mūsų pareiga, šventa pareiga visų geros valios lietuvių, pamiršti savo asmeninius nesutikimus ir sukurti mūsų tautos meilės tokią kaitrią liepsną, kad joje sudegtų visi mūsų sroviniai skirtumai ir mūsų tautos išgamos.

Šiandien mes turim pabusti ir susijungti stipriausiais plėno grandiniais, kurių kiekviena grandis būtų nuodirdas, o ne kosmopolitinių komunizmo raugu persigėres, lietuvis!

L. R. K. Federacija, žinome, skubiai šauks centro posėdį, plateinoms mūsų veikimo gairėms nustatyti. Tikime, jog ir kitos lietuviškosios organizacijos, kurioms tikrai rūpi lietuvių tautos gyvybiniai reikalai, irgi tuo reikalu pasisakys.

BORDEAUX, birželio 15 d.

— Čia įvyko Prancūzijos ministerių kabineto posėdis, kuriame nutarta, nežiūrint desperatiškos padėties, nedaryti atskiros sutarties su Hitleriu.

WASHINGTON, —

Dviem naujiems karo laivams, kurie pradėta statyti ir būsią po 45,000 tonų, Prezidentas Rooseveltas paskyrė vardus Missouri ir Wisconsin.

Missouri bus statoma New Yorko laivų dirbtuvėse ir Wisconsin Philadelphia laivų dirbtuvėse.

Afrikos lakūnai gerai kovoja

NAROBİ, birželio 16 d. — Pietų Afrikos lakūnai, kurie atakavo aerodromą Kiesmayu Somalilando pietuose, padegė Italijos kariuomenės barakus.

Taip pat apgriauta ir kai kurie kiti aerodromo pastatai ir sunaikinta Italijos orlaivai. Nežiūrint smarkaus priešlektuvinio apšaudymo, visi orlaivai grįžo nepalieti.

RUSIJA UŽĖMĖ DIDŽIUOSIUS MIESTUS

Kaltina Lietuvą veikus prieš Rusiją

MASKVA, birželio 15 d. — Lietuva priėmė Sov. Rusijos ultimatumą vieną valandą prieš nustatytą laiką.

Tass, Rusijos žinių agentūra, paskelbė oficialų pranešimą, kuriuo kaltinama Lietuvą ruošius pulti Rusijos garnizonus Lietuvoje, "sulaužius" bendros apsaugos pakartą ir sudarius su Latvija ir Estija slaptą "karo sutartį" prieš Sov. Rusiją.

Lietuvos užsienio reikalų ministeris Urbšys sutikęs su Rusijos reikalavimais:

1. Kad būtų teisiama Lietuvos vidaus reikalų ministeris ir policijos viršininkas.

2. Kad Lietuva tuojau sudarytų naują vyriausybę, kuri galėtų įgyvendinti sudarytąjį sutartį.

3. Kad Lietuva garantuotų laisvą perėjimą Rusijos kariuomenei ir įsileistų daugiau kariuomenės.

Tuos reikalavimus Urbšys priėmęs, kai Molotovas pareiškęs, kodėl tokie reikalavimai statomi.

1. Lietuviai pogrobę keleto Rusijos karių Lietuvoje ir kankinę norėdami išgauti karines paslaptis.

2. Vienas pagrobtasis karys buvęs "nužudytas".

3. Tai daryta norint padaryti negalimą laikyti Rusijos kareivius Lietuvoje.

BERLYNAS, birželio 15 d. — Du šimtai Sov. Rusijos tankų jau pravažiavo Kauną, kai tuo tarpu svarbiausioji ginkluotųjų pajėgų dalis: motorizuota divizija apsisistojė mieste. Prie visų viešųjų pas-

tatų Kaune stovi šarvuoti raudonosios armijos sunkvežimiai.

Miesto gyventojai veržė veržės į maisto sankrovą.

DNB, Vokietijos oficialios žinių agentūros pranešimu Rusijos kariuomenė užėmė Vilnių, Kauną, Šiaulius, Panevėžį ir Raseinius. Kiti svarbesni miestai bus užimti vėliau.

BERLYNAS, birželio 15 d. — Čia lietuvių reporterių tarpe kalbama, jog šiandien anksti Lietuvos prezidentas Antanas Smetona pabėgęs Vokietijon. Tačiau pranešimai nepatvirtinti ir nepasakoma kur prezidentas pabėgęs.

KAUNAS, birželio 15 d. — Sovietų Rusija užėmė Lietuvą, kad baigtų "priešingus veiksmus" prieš Maskvą.

Orlaiviu Kaunan atskrido Rusijos delegacija, kurios priešakyje užsienio reikalų viceministras U. G. Dekanzovas ir perėmė valdžios vairo.

U. M. Molotovas, Rusijos premjeras ir užsienio komisaras, atsisakė patvirtinti generolą S. Raštikį naujuoju Lietuvos premjeru. A. Merkio kabinetas anksčiau buvo atsisistatydinęs ir buvo pavesta kabinetą sudaryti Raštikiui.

Maskva pareikalavo, kad būtų sumtas Lietuvos vidaus reikalų ministeris gen. Kazys Skučas ir policijos viršininkas Augustinas Povilaitis, kurie daugiausia prisidėję Sov. Rusijai "priešingų veiksmų".

orklaiviams ir priešorklaiviams pabūklams pirkti.

Iš tos sumos 167,000,000 pezu būtų skirta pirkti 400 kare orlaivių.

Tie patys šaltiniai sako, jog visi orlaivai ir kiti karo reikmenys greičiausia bus perkami J. A. Valstybėse.

MEXICO CITY, birželio 14 d. — Jose Vasconcelos, žymus Meksikos mokslo vyras ir nacių remiamo žurnalo Timon leidėjas pareiškė, jog dėl esamų aplinkybių savaitinis žurnalas Timon nebeišeis.

ORAS

Chicagoje ir apylinkė: debesuota, galimas lietus, pietų vėjas. Aukščiausia temperatūra 84 laipsniai.

VOKIEČIAI TYLI DĖL RUSIJOS VEIKSMŲ

BERLYNAS, birželio 15 d. — Autoritetingi šaltiniai sako, jog Vokietija "dar neapsisprendė savo požiūrio" dėl Sov. Rusijos gavimo "laisvo įėjimo" raudonajai armijai Lietuvon.

VOKIEČIAI PAĖMĖ VERDŪNĄ

BERLYNAS, birželio 16 d. — Pirmą kartą kovose su prancūzais vokiečiai paėmė Verdūną.

Į pietus nuo Saarbrucken vokiečių kariuomenė pralaužus Maginot liniją.

Karo kalbėtojas pareiškė, jog "Prancūzija ir Anglija norėjo šio karo. Dabar jos turi ir šiuo tarpu nėra priežasties, dėl ko mes turėtumėm sustoti."

DRAUGAS

SOUTH OAKLEY AVE., CHICAGO, ILLINOIS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, except Sundays
Subscription: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c.
Single Copies — 10c.
“DRAUGAS” brings best results.

DRAUGAS

Prenumeracija: Kaina: Junt. Amerikos Valstybės: \$6.00, Pusei Metui — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metui — \$4.00; Pavičiams numeris — 10c.

Centradarbiams ir korespondentams raštų negažina, neprašoma tai padaryti ir neprisiunama tam tikslu pašto ženklų. Redakcija pasiūlo sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas su savo nuostatais. Korespondentų prašo rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima rašoma mašiniškai), paliekant didelių tarpų patalysimą, vengiant polemikos ar asmeniškus. Pasiųstus korespondencijos skelbtinai nededamas.

Skelbimų kainos prisiūniamos pareikalavus.
Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Neklausė Jo Balso

Europoje pragaras ašisvėrė.

Jau beveik ji visa karo liepsnose.

Žuva milijonai žmonių, naikinama binjo-niniai turtai.

Sulamdžius višų eilę mažesnių valstybių, lamdoma Prancūzija, kurią tik stebuklas begali išgelbėti.

Demokratijai Europoje užduodamas toks smūgis, iš po kurio ji negreit atsipeikės.

Jo šventenybė Popiežius Pijus XII prašė didžiųjų valstybių nepradėti karo. Jis nurodė, kokios baisios būtų karo pasekmės, kad tai visą Europą į didelį vargą sumur-dys, bet tarptautiniai ginčai visvien nebus išristi.

Ir ištikro.

Jokiū būdu nėra galima laimėti pastovią ir teisingą taiką kardu ir ugnimi.

Pasaulis nepakliks išmintingo šv. Tėvo perspėjimo, neisgirdo Jo balso.

Tas pats pasaulis negirdėjo Popiežiaus Benedikto patarimo 1914 metais, neprisėmė pasiūlyto taikos plano, kariavo per ketvertą metų, išžudė milijonus žmonių, sunaikino pusę Europos, bet ar įvykdė taiką? Ne. Po 25 metų pasikartoja ta pati, tik dar baisė-nė istorija.

Būt paklause, būt susėdę prie vieno stalo, pasilavę, gražiu, taikiu būdu išrisę esamus tarptautinius ginčus ir tuo būdu būtų išgelbėtas pasaulis nuo pragariško karo.

Ir karui prasidėjus Jo šventenybė vis dar dirbo už taiką. Stengėsi sulaukyti Italiją nuo įstojimo į karą. Prašyta kariaujančiųjų, kad neuždytų civilinių žmonių — vaikų, moterų, senelių, taip pat prašyta su okupuotųjų teritorijų gyventojais elgtis krikščioniškai, žmoniškai, kad jie būtų traktuojami taip, kaip ir saviškiai.

Kas ne kas, bet Hitleris nekreipia jokio dėmesio į Popiežiaus prašymą. Jis savo šetoniską darbą dirba nuo pat pirmos dienos, kai jis įsigalėjo Vokietijoje. Jį ai persekiojo religiją, jis negerbė šventų šeimos teisių, jį ai visai panaikino asmens laisvę. Vėsdamas karą su savo kaimynais, Hitleris naudoja pačias slykščiausias ir žiauriausias priemones. Pavergtusius žmones laiko gyvulių vietoje.

Neglosto, žinoma, savo priešų ir sąjungi-ninkai, kurie irgi turėtų žinoti, kad naudo-jimas prieš taktikos žiaurumo atžvilgiu ir kerštas nieko gero neatneš. Tai tik nutolins pasaulį nuo taikos.

Reikia manyti, kad Popiežiaus dedamos pastangos nebūs visai tuščios. Jo skelbia-mas teisingumas, taika, artimo meilė, žmo-niškumas ar anksčiau ar vėliau paims vir-šų. Popiežiaus balsas žadina tikėtinuosius melstis ir dirbti, kad šetoniskosios jėgos bū-tų išskaldytos, kad valstybių priekyje atsi-stotų žmonės, kurie užtikrins taiką ir pagar-bą Dievo amžinajam teisingumui.

Lietuvos Karių Balsas

Lietuvos karių laikraštis “Karys” 21 nr. į savo skaitytojus taip atsiliepia:

“Istorinį momentą gyvename, Lietuvos vy-rai! Šiandien, kada mūsų Tėvynė nuosirdžiai užsiėmė ramiu kūrybiniu darbu, didžiųjų Europos tautų geriausi sūnūs gausiai lieja savo kraują moderniausiose pasaulio istori-joje grūmtynėse. Didžiosios galybės pagaliau sutiko akis į akį, ir tūkstančiai metų sprendžia savo ašitį.

Šios baisiosios ir kruvinos tautų kovos aki-vaizdoje, kada apie ateitį visur kalbama la-

bai miglotai, giliai širdin ir protan reikia įsidėti vieną dalyką. Bet kurio netikrumo akivaizdoje viena yra visiškai tikra, kad kaip kovojančiųjų kraštų, taip ir visų kitų tautų likimas, vis dėlto, yra jų pačių ran-kose.

Ne vieną karą laimėjusi istorinės grūmty-nės, per ištisus šimtmečius kietai išlaikydama sunkiausią moralinę kovą ir pagaliau didingai atgijusi Nepriklausomybės kovų ugnyje, mūsų Tėvynė šventai tiki, kad kaip kiekvieno žmogaus, taip ir visos tautos tik-riausias laimės kalvis yra tas pat žmogus, ta pati tauta. Garbė, kuri dažnai perdėta atiduodama susidėjusioms aplinkybėms, turi tekti taip pat žmogui arba tautai; nes ne aplinkybės sukuria taurius charakterius ar stiprias, laimingas tautos, o tikrai žmogus ir didžiausioji žmonių bendruomenė — tau-ta turi sukurti sau palankias aplinkybes ir progas.

Sunkus kryžiaus kelias, kurį, palyginti, laimingai išnešė lietuvių tauta per visą and-ringąjį ginkluotosios taikos laikotarpį; di-džiarsi moraliniai smūgiai, kuriuos didvy-riskai, nepakrikusi pakėlė Lietuva naujojo karo išvakarėse; ir pagaliau patį kaimynyn-tės žaibinio karo išgyvenimas ir griež-o ne-utralumo išlaikymas, — nejaugi tai yra ko-kia svetimųjų dovana? Niekontet! Tai yra aiškus įrodymas, kad mes patys visais tai-istoriniais momentais nulėmėme savo ligio-linį likimą.

Kieno dėka kietai, drausmingai ir budriai išlaikėme trauksinančiomis brutalaus ul-timatumo dienomis? Kas mums daugiau pa-dėjo, jeigu ne mes patys, pakelti didžiųjų pajūrio dalies ir vienintelio uosto netekimo dramą? Argi ne mes patys sunkiausios pa-saulinės ekonominės krizės metais didžiajam krašto saugumo reikalui savanoriškai į Gink-lų Fondą sumėšėme per 6,000,000 lt.? Mūsų pačių karinio darbo prakaitu ir materiali-nėmis gėrybėmis sukurta šiandieninė kariu-menė budriai savo uždavinį atliko anomis lentingomis buvusios Lenkijos griuvimo die-nomis.

Pagaliam kas gi, kad ne mūsų pačių, mū-sų tautos ilgametės Vilniaus kovos dvasia, mūsų griežčiausias protestas ir gaivališkas ryžtas atgauti pagrobtą Sostinę Vilnių, — be abejo, buvo svarbiausiu veiksmu didžiojo mūsų kaimyno sprendime vykdyti prieš dvi-dešimt metų padarytą sutartį. Tiek, teisi ir kietą mūsų tautos kovą dėl amžinosios Sos-tinės mūsų galingiems kaimynams be žodi-nės propagandos geriausiai įrodė, kad lietu-vių tauta dėl savo neginčijamų teisių moka kantriai ir kietai kovoti, kad pati šventai gerbia savo sudarytąsias sutartis, o savo ne-utralumą, kurį mums pažadėjo gerbti ir di-dysis vakarų kaimynas šio karo pradžioje, Lietuva griežtai išsaugojo ir tebesaugo ne vien žodžiais, bet ir visomis savo ginkluo-tomis jėgomis.

Tik visai paikas žmogus šiandien gali “fi-lisofuoti” apie ginklo pajėgos beprasmiškumą dabartinių istorinių pasaulio įvykių akivaizdoje. Tik vergovės laikų galvosena ir ubagiška tautinės savivarbos stoka gali pa-kęsti mintį, kad visa yra tik laimingų aplin-kybių dėka, kad mes patys čia nieko nereis-kiame, kad mažųjų tautų kryžiaus kelių pa-vyzdžiai patvirtina bet kurio ryžto savo tei-sėms ginti beprasmiškumą. Pagaliau, kad ir ką beįvyksta, tačiau didvyriški šių kartų pavyzdžiai ir kraujo aukos bus didžiosios prasmės darbo ir kovų švyturiai tų tautų istorijoje. Juk šiuo karu pasaulis dar, vis dėlto, nesibaigia. Kovos baimė ir karžygis-kumo beprasmingumas suprantamas tik trum-paregiui egoistui, kurį mano, kad drauge su žmogaus mirtimi ar su tautos fiziniu pa-laužimu pasibaigia pasaulis ir nuolatinio darbo, kovų ir aukų reikalaujanti tautos isto-rija. Kiekvienos tautos, teisos, kultūringos ir vieningos tautos dvasia visais amžiais šaukia jos sūnus į didingus darbus, į sunkiau-sių bandymų žygius, į darbo, prakaito ir kraujo reikalaujančią šio gyvenimo kovą.

Tad, kaip visais rimtaisiais mūsų tautos gyvenimo momentais, taip ir šioms didžiųjų tautų žūtubūnių grūmtynių dienomis, mes kariai nuolatos jauskime savo širdyse tau-ros, karžygiškos lietuvių tautos balsą, kuris iš neįžvelgiamų amžių glūdumos mūsų se-rsios, galingos Lietuvos karių, mūsų visų lie-tuvybės kovotojų ir Laisvės karo vyrų lūpo-mis didingai byloja: “Mes patys esame sa-vo tautos likimo kalviai. — Darbo ir parei-gos karžygiškumo laukia iš mūsų būsimosios kartos. Vienybėje galybė!”

UŽDARBO KLAUSIMAS

Šiais laikais vis didėjant gyventojų skaičiui, o kartu ir bedarbių skaičiui, didėja ir nuosimtis skurdžian gyvenančiųjų. Didėjančio skurdo kal-tininku yra laikomas darbi-ninkų išnaudojimas ir kapi-talistų, pramoninkų nenorma-lus pelnas, turto koncentravimas į mažą skaičių savinin-ky. Stambieji pramonininkai ir prekybininkai, turėdami sa-vo rankose galingą jėgą — di-desnę dalį apyvartos pinigų — viršių, visuomet yra linkę dar-bininkams nemokėti tokių al-gų, iš kurių jie ir jų šeimos galėtų gyventi pagal esamą normalų pragyvenimo standar-tą (tai minimum-of-subistence level or substitute-plus of the minimum health and decency level, jau nekalbant apie the minimum of comfort level).

Uždarbio ir pragyvenim-klausimu susidėmė jau se-niai. Tik mokslininkai, ekono-mistai ir sociologai tą klau-simą rimtai pradėjo studijuoti 18 ir 19 šimtmečiuose, kada pradėjo vystytis mašinizmas ir išstumti iš darbo didelius skai-čius darbininkų.

Praėjusį šimtmetį Robertas Malthus ir Karolis Marksas iškilo su savo ekonominėmis teorijomis ir siūlymais, kaip pagerinti ekonominį gyvenimą. Abi jų teorijos buvo klai-dingos. Malthus siūlė dirbti-nomis priemonėmis sulaukyti gyventojų daugėjimo tempo, įvesti įstatymiską gimdymų kontrolę. Tuo būdu būtų nor-malus darbininkų skaičius ir jie galėtų gauti pastovų, nor-malų atlyginimą.

Gi Marksas įžūrėjo, kad nuo darbininkų kapitalistai “vagia” jų tikrą uždarbį, ki-taip sakant, darbdaviai tiek neišmoka darbininkams, kiek jie faktinai uždirba. Ergo, at-skiri asmens nemoka naudoti tinkamai nuosavybės, ja per-daug pasinaudoja savo egois-tiniams tikslams, todėl ją rei-kia suvalstybiinti, pavesti val-stybės o kartu ir pačios vi-suomenės kontrolei. Tą ir pa-darė Rusijoje po 1918 m. revo-lucijos. Markso šalininkai — komunistais vadinami.

Abu mokslininkai matė di-delį nenormalumą ir žemesnių sluoksnių išnaudojimą, jų sku-rdą, bet nesurado tikrų tam-vaistų.

Abu nukrypo į kraštutines ir klaidingas teorijas, o kas blogiausia, tas klaidingas pra-dėjo vykdyti didžiulėje, dar gana žemame kultūros laips-ny esančioje Rusijoje. Jei jos gyventojai būtų buvę tiek kul-tūringi, kiek šveicarai ar danai, būtų nepavykę ten įves-ti komunizmo. Kas supranta, kad jų idėjos yra priešingos žmogaus prigimčiai, žmonių psichologijai ir pačiai visuo-menei, tų jokie propagandis-tai, agitatoriai kitaip neįti-kins.

Teisingą uždarbio klausimo išsprendimą rado Popiežius Leonas XIII. Jis tą dalyką plačiai ir rimtai išstudijavo ir 1891 m. išleido garsiąją en-cikliką “Rerum Novarum”, kurioje sprendžia darbininkų ir darbdavių santykius. Jis pasiūlo darbdaviams įvesti šei-minį atlyginimą, t. y. mokėti darbininkui tiek, kad jis ga-

lėtų išmaitinti ir išmokyti sa-vo šeimą. 1931 m. Popiežius Pius XI savo enciklikoje “Quadragesimo Anno” tą klausimą dar giliau gvildena. Ir džiugu konstatuoti, kad ir Malthus ir Markso teorijos nu-blanko prieš popiežių tuo klau-simu pasiūlymus. Ekonomistai, mokslininkai, pramonininkai ir net politikai į tai atkreipė reikiamą dėmesį. Socialinis neteisingumas, ekonominė ne-lygybė daugelyje valstybių pradėjo švelnėti. Kai kurios valstybės savo konstitucijas pagrindė popiežių enciklikų i-dėjomis. Štai imkim žymų Por-tugalijos ekonomistą, buvusį universiteto profesorių, vėliau finansų ministru ir nuo 1930 m. Portugalijos prezidentu ir finansų ministru Oliver Salazarą. Jis tiesiog vadinamas Portugalijos diktatoriumi, nes buvo priimta jo paruošta, po piežių enciklikų mintimis pa-grįsta konstitucija, jis tvarko vidaus darbo reikalus, jis va-dovauja užsienio politikai ir veda finansų reikalus.

Salazaras išgelbėjo Portuga-liją iš žiauresnės revoliucijos, negu įvyko Ispanijoje, ir da-bar ją taip tvarko, kad dau-guma gyventojų yra paten-kinti.

A. Skirius

Kas nori karo, teeina kariauti

Federalinis senatorius Rush Holt, demokratas iš West Virginia, per radiją pareiškė, kad kiekvienas individas, kurs agituoja ir pageidauja, kad Amerika įsikištų Euro-pos karan, teįstoja santarvės valstybių kariuomenėn ir ka-riauja. Bet jei jis to nedaro, tai turi jaustis nieku kitu, kaip tik šešku ir šalies išda-viku.

Jei tie žmonės tikrai numa-to šaliai pavojų, apie kurį jie taip drasiai ir plačiai agituo-ja, turi patys pakišti savo galvas, kulkosvaidžių kulky krušon, bet neraginti už sa-ve jaunesnius aukoti savo gyvastis už tariamos demo-kratijos Europoje vadavimą sako sen. Holt.

Šis jaunas ir energingas se-natorius priešingas ir šalies administracijos nusistatymui. Sako, jei kongresas šiandien daug rūpinasi šalies apsaug-ir susimeta kovoti prieš pen-ktąją koliumną, tai kongrese pareiga pirmiausia iš pačio administracijos tarpo paša-linti penktąją koliumną.

Anot jo penktosios koliumos stipriausias dalins yra pa-čioje administracijoje. Šis d-lyns stumia administraciją karan ne pro priešakinę, bet pro užpakalinę duris.

Šalies administracija nesa-ko, kad J. A. Valstybės yra neutralios, bet sako, kad jos yra nekariaujančios. Neutral-šalis neturi nieko bendra pa-dėti vienai, ar kitai karaui-jančiai pusei. Kitaip yra su “nekariaujančios” terai-nu. Nekariaujančioji padeda ku-riai nors pusei ir kariauja, sako sen. Holt.

P. T.

1846 metais, Elias Howe Jr. išrado siuvamą mašiną.

Po svieta pasidairius

MASKVA. — Šiomet Sovietų cirkai mini 20 m. sukaktu-ves. Visoje Sov. Sąjungoje yra 6: pastovūs cirkai, 14 ke-liaujančių, 10 kolhozų cirkų ir 20 cirko artistų brigadų. Cir-kas, sakoma, labiausiai balša-vikų mėgiamas menas.

Nėra ką stebėtis, nes ir pats

balšavizmas niekas kitas, kaip

tik savo rūšies cirkas.

KAUNAS. — Ponų sluok-sniuose didelis įtempimas ir baimė. Rimtai manoma apie vyrų “bliskregą” ant tar-naičių. Kitaip sakant, vyrai pulsį tarnaites užimti jų vietas. “Kuntaplis” raportuo-ja, kad vyrų, kelinti metai ne-gaunančių darbo, tarpe jau keliama klausimas, dėl ko jie ne tarnaitės, kurių pareikala-vimas dienraščiuose, ypatingai valdžios oficioje, yra ne-paprastai gausus.

KAUNAS. — “Apžvalga” rašo, kad p. Jakavičius visur ir visuomet užjaucia žydų var-gus reiškia gilių simpatijų

tai tautai. Jis net kovojes prieš skleidžiamas žinias, kad žydai į macus deda žmonių kraujo.

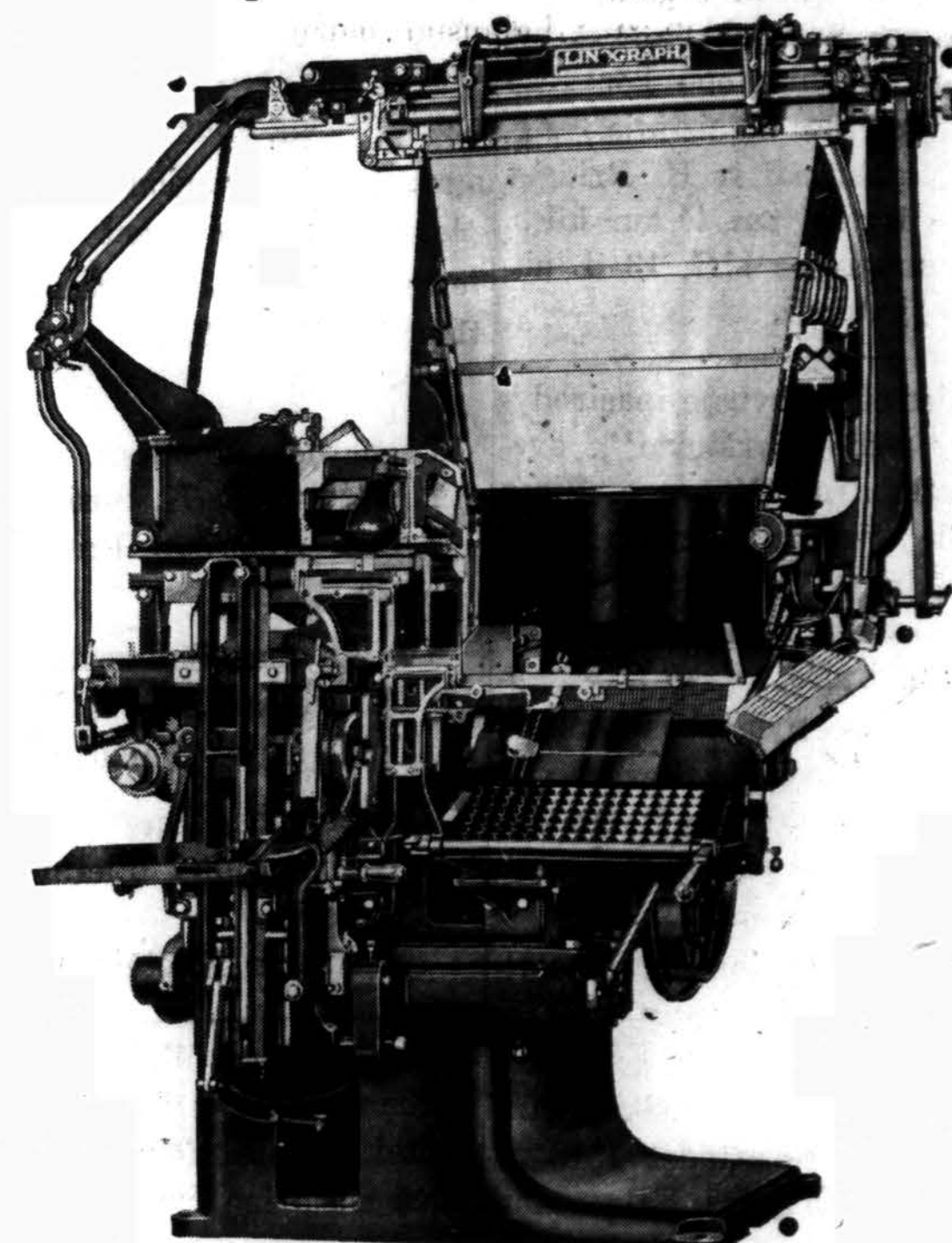
P. Jakavičius rašė, kad no-rint pagerinti savo būvį, rei-kią mokytis iš žydų...

Baigia taip: “Taip rašė apie žydus, taip gynė jų rei-kalus lietuvis, patrijotas dar 1912-1913 metais.”

Galų galė pažymi, kad p. Jakavičius-Lietuvanis, už nuo-pelnus Lietuvai, apdovanotas D.L.K. Gedimino ordenu. (K.)

TILSIT. — Turgaus dienomis prie Senkendorfo pamink-lo sėdi bobelės su savotiškais žalumynais, kurių tarpe ir jaunos dilgelės. Jas valgo kaip salotas sumaišę su pie-nių lapeliais, rūkštyneimis, sa-lotomis, pridėdant svogūnų, druskos, porą lašų aliejaus, arba užplikinusios verda ar-batą arba sriubą. Dilgelės, girdi, išvalančios kraują. Kai kas sako, kad gera būtų to-kios arbatos ar sriubos užduo-ti Hitleriui, kurio kraujas ypa-tingai yra nešvarus.

Naujos Mašinos Atvaizdas

“DRAUGO” MASINŲ FONDE BUVO \$2,116.50

P. Skirmantas, Chicago, Illinois	\$2.00
Mrs. A. Yekunavicz, Sheboygan, Wis.	2.00
O. Petkienė, Brockton, Mass.	2.00
A. Vessotskie, Minersville, Pa.	2.00
A. Gedminas, Chicago, Ill.	2.00
A. Cizas, Cudary, Wis.	2.00
A. Sveciskas, Chicago, Ill.	2.00
O. Sadbarienė, Aurora, Ill.	2.00
D. Paul, Whitesboro, N. Y.	2.00
O. Pocaitė, Chicago, Ill.	2.00
O. Rudulienė, Cicero, Ill.	2.00
Šv. Antano Dr.-ja, Cicero, Ill.	2.00
M. Kiriutė, Northampton, Mass.	2.00
A. Sakalanskaitė, New York, N. Y.	2.00
J. Meškauskas, So. Boston, Mass.	2.00
A. Paulik, Jr., Hammond, Ind.	2.00
O. Rudaitis, E. Chicago, Ind.	2.00
V. Jakuciūnas, Milwaukee, Mass.	2.00
M. Venskunaitė, Philadelphia, Pa.	2.00

Viso \$2,154.50

Nuosirdžiai ačiū visiems, kurie prisidėjo prie “Draugo” Spaustuvės Mašinų Fondo.

Kodėl Žmonės Svaiginasi?

Rašo A. Valašinas

Nevisuomet žmogus savo veiksmuose ir darbuose vadovaujasi protu. Daug kartų jo elgesį nulemia jausmai, geiduliai ir įvairūs palinkimai. Stipraus jausmo ar geidulio pagautas, žmogus padaro visiškai neprotingus darbus. Pav., nusizudėliai nenugali tokių stiprių jausmų ar geidulių ir todėl pasidaro sau galą. Žmonės svaiginasi t. y. geria, rūko, vartoja kitokius medikamentus taip pat ne be priežasties. Vieni pradėjo, pav., gerti sekdam kitus, ant-ri norėdami išsivaduoti iš skurdaus savo gyvenimo, užsimiršti ir bent valandėlei nusikratyti visokiais rūpesčiais ir bėdomis. Todėl svaiginimo priežastis mes galime padalinti į dvi rūšis: 1) išorinės, 2) išvidinės.

Kas verčia žmones svaigintis, jiems patiems visiškai neturint jokio palinkimo? Pirmiausia čia nemaža reiškia skurdus gyvenimas. Sakysime, miesto darbininkas, vos ne vos užsidirbdamas duona kasnį ir būdamas priverstas nuolatos rūpintis savo kasdienine duona, — pradeda gerti, norėdamas bent valandėlei užsimiršti visokius rūpesčius ir vargus.

Kas verčia

Daugelis rūkytojų pasakoja, kad jie pradėjo rūkyti visokių bėdų ir rūpesčių spaudžiami. Ir jeigu jiems kas nors primeta, kodėl rūko, tai uojau atsako, kad gyvenimo sąlygos juos privertusios. Iš krūjų, biednuomenės gyve- nio sąlygos juos dažnai pa- nusikaltėliais ir girtuok- . Skurdus gyvenimas ati- norą toliau darbuotis sa- ūklei pagerinti ir užmu- rgiją kovai su visokiais ūngais palinkimais. Ma- tai mano, kad visokio

žmogaus dvasinio skurdo ir nusilpnėjimo priežastys yra gyvenimo sąlygos. Pakeiski- me gyvenimo sąlygas, sako jie, ir tuojau pasikeis visas žmo- nijos gyvenimas. Tas pats, anot jų, bus ir su žmonių svaiginimusi. Bet čia jau yra nukrypta į kraštutinumą. Rei- kia, kad žmogaus siela visad- s būtų gyva ir judri, kad galėtų atsispirti blogiems pa- linkimams. Pav., turtuoliai, gyvendami visko pertekę, taip pat svaiginasi. Istorija rodo, kad žmogaus dvasios tobulė- jimas keičia iš pagrindų žmo- nių santykius, artimo meilės dėsno gyvendinimas padaro žmones laimingus. Daugelis net chroniškų girtuoklių ar rūkytojų pradėjo svaigintis sekdam kitus.

Kitų pavyzdys

Nemaža žmonių yra pastū- mėjus svaigintis. Ypač auto- ritetingusių žmonių, kaip in- teligentų, kunigų, valdžios at- stovų, mokytojų, tėvų. Pavyz- dys labai veikia jaunimą. Ne- mažas nuosimtis jų ir bus iš- mokę svaigintis iš kitų. Pa- matę suaugusius rūkant ar geriant, jie ima manyti, kad to gyvenimas reikalauja ir kad be to negalima apseiti. Todėl neišvengiamai reikia pasekti juos. Aplamai, kitų pavyzdys visur daug reiškia, nes žmogus yra linkęs sekti kitus. Kiekvienas žmogus dau- giau ar mažiau pasiduoda ki- to įtakai. Ir tai atsitinka kiek viename kasdieniniame žings- nyje. Bet tai nėra bloga, jei- gu tik nepradedama sekti blo- gais pavyzdžiais.

Toliau, per didelį nuvargimas

Pastūmėja ne vieną pradė- ti ragauti alaus ar degtinės

ir padaro paskui nuolatiniu reikia prisiversti, kad galėtų gėrėju. Žmogų nuvargina per- ką nors paskaityti. Vienintelį nusiramimą ir pagūdą jis randa svaiginamuose gėrimuose. Todėl ir pradeda svaigin- tis ir dažnai tampa chroniškų girtuokliu. Bet ne vieną yra pastūmėję svaigintis ir nu- bodžiavimas, neturėjimas dar- bo. Žmogai sveika, jei jis kas- dieną gali pasidaruoti iki nedidelio nuovargio. Tada jam netenka nuobodžiauti ir griebtis visokių priemonių tam nuoboduliui pašalinti. Gera, jei dar kas mėgsta skaityti knygas, bet kas prie- skaitymo nėra pratęs, tai tam kiekvieną atliekamą minutę tenka nuobodžiauti. Iš tikrų- jų, nuobodžiavimas ne vieną yra paskaitinęs svaigintis ir ne vieną yra padaręs nuola- tinių girtuoklių. Nedarbo die- nas jie beveik visada pralei- džia girtuokliaudami, kortuo- dami. Nuobodžiavimas jiems yra nepakenčiamas. Todėl ne

Kad būtų įpratęs skaityti knygas ar laikraščius

Tai galėtų pajvairinti savo nuobodų dvasios gyvenimą. Bet skaityti, nepratęs. Jam

WOLK STUDIO
1945 West 35th Street
The World's Leading
Photographer
for over
30 years
"MOST MODERN"
"COMPLETE"
"ADVANCED PHOTOGRAPHY"
"LOWEST POSSIBLE PRICES"
PHONE LAFAYETTE 2413

Pastovumas--

Tą liūdija įstaigos 44-rių metų gyvavimas.

Vi bendrovė, kaip mūsų tauta, yra įsteigta ant aamų, kurie yra savininkų apgyventa. Nerasite saugios vietos taupyti savo pinigų.

ISIGYKITE NAMĄ PER MŪSŲ LENGVO ISMOKEJIMO PLANĄ, ANT ILGŲ METŲ!

KEISTUTO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

3236 South Halsted Street

Tel. Calumet 4118

Jos. M. Mozeris, Sec'y.

Indėliai kiekvieno taupytojo apdrausti iki \$5,000.00 Federalinėje įstaigoje.

THINGS THAT NEVER HAPPEN

LABAI PIGIAI
Storas ir 3 fletai — miesto namas. Karštu vandeniu apšildomas. Rendi- dos \$50. į mėnesį. 18-tos gatvės ap- pylinkėje. Mainsius ant lotų ar keį lių akery žemės ar mažos, farmos, netoli Chicago. Rašykite arba at- siųskite: 4044 So. Paulina St. (antrame aukšte).

PARDAVIMUI AR MAINYMI
Namas išnuomui 2 fletu po 8 kambarius namų Brighton Parke ant mažesnio. Atsiųskite: 3041 So. Artesian Ave.

SALUTARAS BITTERS
Jeigu nori būti sveikas nepamiršk, kad Salutaras Bitteris duoda gerą apetitą ir pašalina užkietė- jimą vidurių, užlaiko juos švariai: pašalina visus nereikalingus daiktus, kurie nuodija kūną, su- teikia gerą virškinimą ir sutvir- tina visą sistemą. Vartok Saluta- ras Stomach Bitters, būsi svei- kas. Galima gauti aptiekose, vi- sose užieigose, arba nuo išdirbėjų.

SALUTARAS STOMACH BITTERS
639 West 18th St., Chicago, Ill.
Tel. CANAL 1133

PAIEŠKOJIMAS
Paieškau brolių Stanislovą Kinderį ir seserį Oną Kučinskienę. Manau, kad jie gyvena Brooklyne, New Yorke. Turiu labai svarbų reikalą su jais. Jei jie patys šį raštą pamatys ant juos žinantieji, prašome praeiti: Mykolas Kinderis, 2565 Montrose Avenue, Chicago, Illinois.

PARDAVIMUI NAMAS
Pardavimui 2 aukštų mūrinis namas, 3 fletai, 4, 6, ir 7 kambariai. Karš- tu vandeniu apšildomas. Randasi ar- ti mokyklos ir bažnyčios. Kreipkitės: 2130 West 22nd Place, Chicago.

RENDAI
Vieta vartota per 15 metų LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ĮSTAIGAI.

susideda iš koplyčios, lavoninės ir ofiso, prie 1646 W. 46th St. (Užpakaly kampinio namo prie 46th ir Paulina gt.). Keturių kambarių būtas su uždengtais porčiais virš biznio, kartu ir — 3 KARŲ PRIVATUS GAR- DŽIUS, SPECIALIAI PADIRB- TAS GRABORIAUS AUTOMOBILIAMS

Visas gyvenimas garu šildomas į- skaitant garadžių. Dėl informacijų

Saukite: V. P. PIERZYNSKI, YARDS 0145

PARDAVIMUI NAMAS
Pardavimui 3-fletų namas Bridge- porte. Atsiųskite: Kazimieras Lau- cas, 2830 South Wallace Street.

PARDAVIMUI NAMAS
Pardavimui moderniškas 2 fletų, po 4 kambarius mūrinis namas. Karštu vandeniu apšildomas. Atsi- saukite vakarais po 5 val. 6825 So. Washenaw Ave. (pirmas aukštas.)

REIKALINGAS DARBININKAS
Reikia patyrusio pieno išvežtojo neunijisto. Prašome atsiųskite: Daugėla, 3251 S. Emerald Ave.

PARDAVIMUI TAVERNAS

Pardavimui Fran and Eddie's Tave- rn, ant Archer Avenue vieškelio ir Kean Avenue — 1 blokas šioj pusėj Tautiškų kapinių. Parsiduoda biz- nis, fikseriai, stakos, viskas gautava. Biznis gerai išdirbtas. Lietuviams gerai žinoma vieta. Atsiųskite: Ed. J. Kubaitis, Archer and Kean Avenue, Justice, Illinois. Tel. Willow Springs 1067.

REIKALINGA LAIKINAI
Janitoriaus pagelbininkas. Turi būti anijonistas. Atsiųskite: 1821 South Lawndale Avenue. (Antrame aukšte).

PARDAVIMUI

Taverna — pilnai įrengta. Gyvena- mieji kambariai užpakalyje. Atsi- saukite: Tom Selt, 4900 West 14th Street, Cicero, Illinois.

darbo dienos jiems rodo si bū- tinai turi būti triukšmingai praleistos.

Alkoholinių gėrimų prieinamumas

Svaiginamuosius gėrimus vartoti daug palengvina alko- holio prieinamumas. Anot prof. Dogel, alkoholio priei- namumas yra gana svarbi svaiginimosi priežastis. Mūsų laikais gėrimai yra lengvai prieinami. Kiekvienas gali paikliausiai jais pasinaudoti. Miestuose kas antras trečias kampas — gėrimų parduotu- vės. Juose lengva gauti alaus, degtinės ir vyno.

Vokiečių okupacijos metu Lietuvoje, kada svaiginamieji gėrimai buvo miesteliuose ne- pardavinėjami, girtuokliavi- mas buvo sumažėjęs. Lietu- vos liaudis, būdama vaishinga, perdaug praleidžia laiko ba- liavojimams. Čia vėl yra pro- ga ne vienam įprasti svaigin-

tis. Be to, visos mūsų iškil- mės, šventės, pokyliai, susi- tikimai, susidraugavimai, iš- leistuvės, sutiktuvės neapai- na be gėrimų. Taigi alkoholis visur yra prieinamas, visur be jo neapneinama. Išorinės priežastys daug reiškia žmo- nių įpratimui svaigintis. Kas daryti?

(Daugiau bus)

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Bus Paminėta Kun. Jono Juškos 1 Metų Mirties Sukaktis

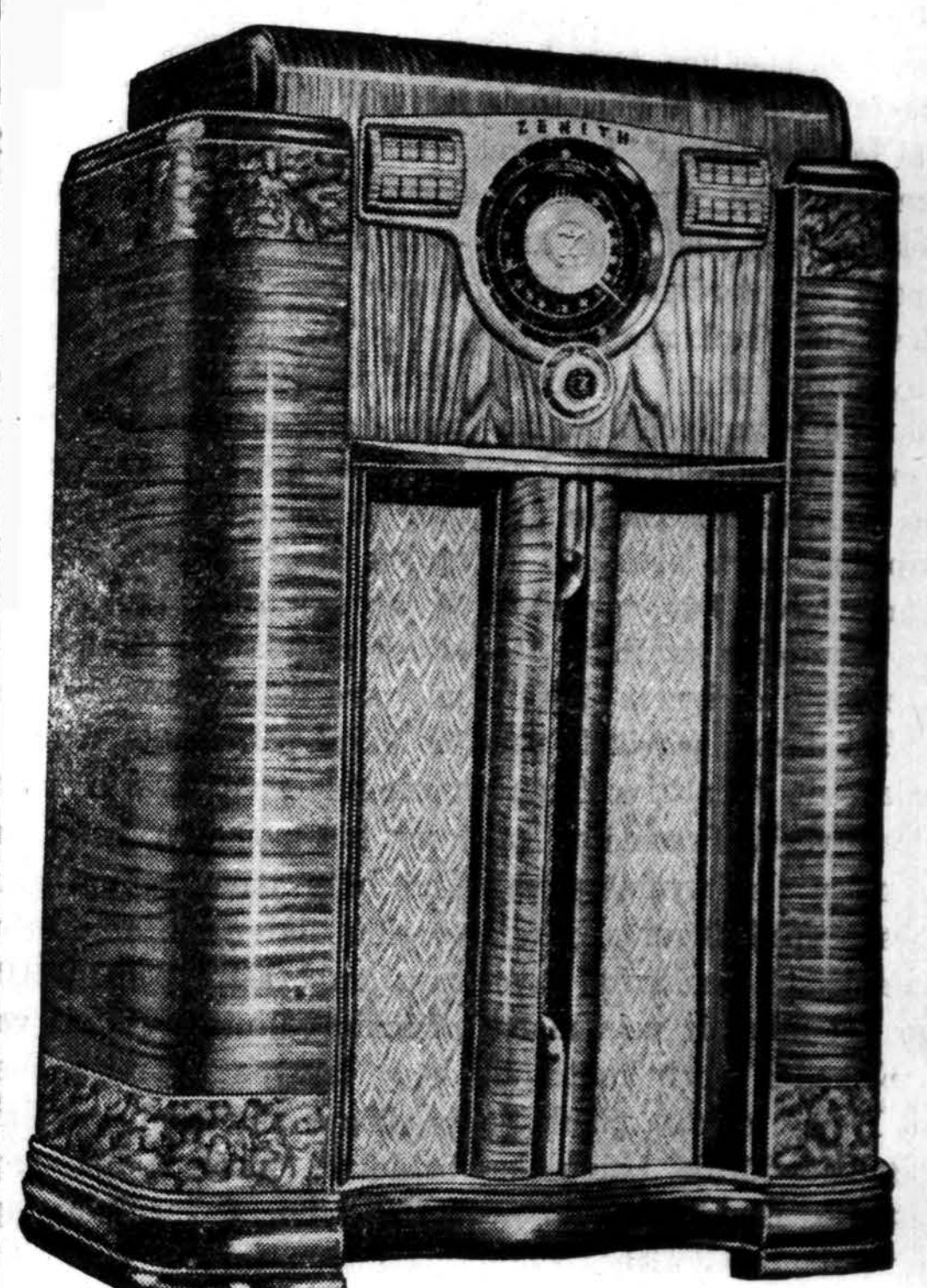
A. a. Kun. Jono Juškos vie- nų metų mirties sukaktuvės bus paminėtos su šv. Mišio- mis, kurios bus atnašauja- mos birželio 18 ir 19 d. 8 val. ryto, šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje. Apart to, kitos Mišios bus laikomos kitose bažnyčiose.

Prašome pasiklausti Makalų ir Budriko Didžiulės Orkestros iš WCFL — 920 kil. radio stoties nedėlios vakare, 9 valandą.

NAUJOS 1941 ZENITH RADIOS

RADIORGAN - WAVEMAGNET

Tokio gražaus tono radio dar niekad nebuvo išrasta — nereikia nei dratų — užstatoma automatiškai

Gražuose Walnut Kabinetuose. Dabar Kainos Žemos. \$49.95 — \$69.95 ir \$99.95.

Mazutės po \$14.95.

Nuolaida už jūsų seną radio.

LENGVŲS ISMOKEJIMAI

Nauja ir Geriausia Zenith Portable Radio. Garantuo- ta, kad groja visur — miškuose automobilu. Be jokio elektros prijungimo, o namuose galima prijungti prie elektros.

Pamatykite Visas Radios 1941 Metų Iškrutas šale prie šalės.

JOS. F. BUDRIK FURNITURE HOUSE

3409-11 ir 3417-21 So. Halsted St.

Dėl Teisingo Radio Pataisymo Pašaukite:

YARDS 3088.

mkite Lietuvišką Žyduką

NATHAN KANTER
MUTUAL LIQUOR CO.
Wholesale 4707 So. Halsted St. Tel. Blvd. 0014

nos Rūšies JODŽEMIS

ms ir žolynams
me bušeliai ar vejimas
25c; 5 bušeliai \$1.00;
5 bušelių \$2.50.
NLEY GAVCUS,
5. Ridgeland Ave.
ORTH, ILLINOIS
Oak Lawn 1937-1

RAD rafas

ngta pir
i su mo-
is užlaide-
Hollywood
Darbas
uolas

Vest 63rd Street
nio — ENGLEwood 5883.
a — ENGLEwood 5840.

IŠ TĖVŲ KRAŠTO

LIETUVOS LAIVININKYSTĖS REIKALAI

KAUNAS (E). — Lietuvos laivininkystės reikalams ke-
linti metalai veikia įsteigta Ak-
cinė B-vė Lietuvos Baltijos
Lloydas. 1939 metais bendro-
vėje veikė trys skyriai: jūrų
laivininkystės, vidaus vande-
nų laivininkystės ir ekspedi-
cijos. Naujieji metalai pradėti
turint 6 jūrų laivus, kurių
brutto tonazas 6,137 BRT, ir
pakrovimo tonazas 9,350 to-
nų. Visų jūros laivų vertė 2-
970,000 litų. Trampiniai lai-
vai "Panevėžys", "Kaunas",
"Marijampolė" ir "Šiauliai"
plaukiojo iki karo pradžios
tarp Šiaurės ir Baltijos uos-
tų ir tarnavo beveik išimtinai
Lietuvos ūkiui. Karo metu
palaikė susisiekimą tarp Lat-
vijos ir Švedijos uostų. Lini-
jiniai laivai "Utena" ir "Kre-
tinga" palaikė nuolatinį su-
sisiekimą tarp Klaipėdos Ant-
verpeno - Roterdamo - Klaipė-
dos. Jie plaukiojo kas sa-
vaitę, derindamiesi su trans-
atlantinių laivų judėjimu. Ka-
ro metu plaukiojo tarp Lat-
vijos ir Švedijos uostų. Po
Klaipėdos krašto netekimo vi-
si jūros laivai buvo prirašyti
prie Šventosios uosto ir lai-
vus pradėta diriguoti iš Kau-
no. Tam darbu persikėlė per-
sonalas iš "Baltijos Trans-
porto B-vės". Prasidėjus ka-
rui, mūsų kaimyninėse val-
stybėse, ypač Šiaurės jūroje
laivininkystė pasidaro pavoj-
inga dėl minų ir neįmanoma
dėl blokados bei kontrolės.
Visi B-vės laivai plaukiojo
tik Baltijos jūroje. Laivų eks-
ploatacijos išlaidos karui pra-
sidėjus diena iš dienos didė-
jo, nes teko drausti nuo karo

pavojų, įgulus algas didin-
ti 100 — 150 nuoš.; kuras,
maistas, denio ir mašinų sky-
riaus medžiagos brango, o kai
kurių medžiagų nebuvo gali-
ma gauti. Bendrovę ėreitais
metais ištiko dvi nelaimės:
lapkričio 13 d. paskendo ties
Talinu laivas "Panevėžys",
kartu nuskendo laivo antras
šturmanas Požemckas ir ra-
dijo telegrafistas Prapiestis,
lapkričio 17 d. laivas "Kau-
nas" užplaukė ant minos ties
Vest-Huider švyturlaiviu Šiau-
rės jūroje ir paskendo. Kartu
žuvo jūreivis Kvietkauskas.
Per praėitų metų 4 dienas ne-
tekome 3,128 BRT, apie 51
nuoš. savo laivų brutto tona-
žo. Metų pradžioje visuose 6
laivuose tarnavo 97 jūrinin-
kai; aukštesniosios įgulės 28
žmonės (iš jų 12 užsieniečių
— 9 latviai, 2 norvegai ir
vienas estas), o žemesniosios
įgulės 71 žmogus (be išimties
Lietuvos piliečiai). Metų pa-
raus rės jūroje ir paskendo. Kartu
žuvo jūreivis Kvietkauskas.
Per praėitų metų 4 dienas ne-
tekome 3,128 BRT, apie 51
nuoš. savo laivų brutto tona-
žo. Metų pradžioje visuose 6
laivuose tarnavo 97 jūrinin-
kai; aukštesniosios įgulės 28
žmonės (iš jų 12 užsieniečių
— 9 latviai, 2 norvegai ir
vienas estas), o žemesniosios
įgulės 71 žmogus (be išimties
Lietuvos piliečiai). Metų pa-
baigoje likusiuose keturiuose
laivuose tarnavo 47 jūrinin-
kai; 16 žmonių aukštesniosios
įgulės (3 užsieniečiai latviai),
31 žemesniosios įgulės. Pra-
eitieji metalai jūrų laivininkys-
tei buvo nepalankūs, bet tau-
tos ūkiui patarnauta daug: 1.
tarnauta savo krašto reika-
lams tuo momentu, kada sun-
kiai būtų buvę galima gauti
svetimų laivų, 2. užsidirbtai
savajam kraštui per 1,200,000
užsienių valiutos. Vidaus van-
denų laivynė pereitų metų
pradžioje turėta 6 geležiniai
baidokai, kurių talpa apie
3,750 tonų, 6 mediniai apie
3,000 tonų talpos, 1 vilkikas.
Baidokų ir motorlaivio vertė

Karo griuvėsiai Prancūzijoje.

650,000 lt. Vasaros sezonui
nuomota 4 garlaiviai ir vie-
nas vilkikas. Navigacijos me-
tu įsigyta 3 motorlaiviai ir 5
mediniai baidokai, kurių tal-
pa per 2,000 tonų. Metų pa-
baigoje jau turėta 17 nuosa-
vų baidokų. 3,000 tonų tal-
pos, 3 motorlaiviai ir vienas
vilkikas. Praeitų metų pava-
sari pradėtas statyti savo
dirbtuvėse Šančiuose moder-
nus vilkikas — šaldytuvas,
pritaikytas Lietuvos vidaus
vandenims. Jis jau paleistas
į darbą. Vasaros metu baido-
kai ir garlaiviai plaukiojo
tarp Kauno ir Klaipėdos. Per-
vežta 47,000 tonų prekių. 1939
m. gruodžio 31 d. balansas
suvestas 6,288,733.20 litų su-
mai. Aktyve pažymėta: tur-
tas (laivai), baidokai, vilki-
kai, namai Klaipėdoje, dirb-
tuvės ir kt.) 2,699,289.80 lt.,
debitoriai 1,126,378.25 litų,
priklausomos sumos už na-
kendus laivus 1,334,325 li-
tai ir kt. Pajamų 1939 metais
turėta: iš jūrų laivų 2,921,215-
49 litų, vidaus laivininkystės,
ekspedicijos ir jv. paj. 749,291.06
litų, namo Klaipėdoje 14,499.21 lit.

IDOMIOS VALGIO BENDROVĖS STATISTIKOS

KAUNAS (E). — Gegužės
20 d. įvyko "Valgio" b-vės
metinis akcininkų (šerinin-
kų) susirinkimas. Bendrovė
pradėjo veikti 193, m. sausio
1 d. Bendrovės dalininkais y-
ra: "Maistas", "Pienocent-
ras", "Parama", "Guberni-
ja", "Lietūkis" ir "Zuvis".
Pagrindinių b-vės uždavinių
— sukurti moderniais maiti-
nimo įmonės — valgyklas,
svetainę ir pan.

Atgavus Vilnių, bendrovė
ten įsteigė 2 užkandines, į-
rengė lietuviškame stiluje

svetainę — restoraną. VISOSE
įmonėse šių metų pradžioje
dirbo: Kaune 157 tarnautojai,
Vilniuje 85 tarnautojai. Va-
sarą, atidarius sezonines įmo-
nes "Valgyje" dirbs virš 400
žmonių.

(Tęsinys 7 pusl.)

Vienų Metų Mirties Sukaktuvės

A. + A.

PETRO BLIUDZIO

Jau suėjo vieni metai, kai
mirties angelas aplankė mūsų
namelius. Birž. 17 1939 m.
šviesi saulutė aptemo. Mirė
mūsų mylimas vyras ir tėvelis
Kasdien tankone išdona ka-
pelį, gėlimis puošiamą, asaro-
mis laistomą. Kryžių apkabi-
nus prie širdies spaudžia, kaip
kūdikėlis, netekęs kantrybės
su balse šaukti: išlik, išlik
mano mylimas vyrelė, tark
bent viena ramybės žodeli, Su-
kniupau apalpa, kiek atsi-
kvėpėjusi klausau: visur tylą,
niekas nieko nesako. Kur tik
einame — klemė, virtuvėje ar
prie stalo — visur liūdesio de-
besys mums širdį spaudžia ir
griaužios asaros mums skruos-
tus graužia. Kas tą liūdnu-
mą gali apsaugyti? — nėra ra-
šytojo, kuris tai galėtų apra-
šyti. Kasdien piname ligiausių
maldų vainikus ir stūnčiame
pas Aukščiausiąjį ir maldauja-
me, kad jam suteiktų amžiną
ramybę.

Už a. a. Petro Bludžio sie-
lą gedulingos šv. Mišios bus
atliktos pirmą, birž. 17
d. 8 v. ryte, antrą, birž. 18
d. 7 v. ryte, penktą, birž. 21
d. 8 v. ryte ir trečią, birž.
26 d. 8 v. Nekalto Prasiđe-
jimo šv. Pančės bažnyčioje.
Nuširdžiai prašome visų gi-
minių, draugų ir pažįstamų
ateiti ir pasimeklėti už a. a.
Petro sielą ir mums nuliūdu-
siems bus didžiausia užuojauta
ir suraminimas.
Nuliūdę: Moteris, Sūnai,
Duktės, Ženai Marčios, A-
nūkai, Anūkės ir Giminės.

UNIVERSAL RESTAURANT

Vestuvės, Krikštynos ir kito-
kiam Bankietam Suteikiam Pa-
tarnavimą.
Linksmas Patarnavimas Visiems
756 W. 31st Street
A. A. NORKUS, sav.
Tel. Victory 9670

BUTKUS
Undertaking Co., inc.
William A. Pokorny
Laisnuotas Patarnavimas Dieną
ir Naktį.
710 WEST 18TH STREET
TEL. CANAL 3161

URBA Gėlių Mylėtojams.
Vestuvėms, Bankie-
tams. Laidotuviams
ir Puošimams.
GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Phone LAFayette 5800

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

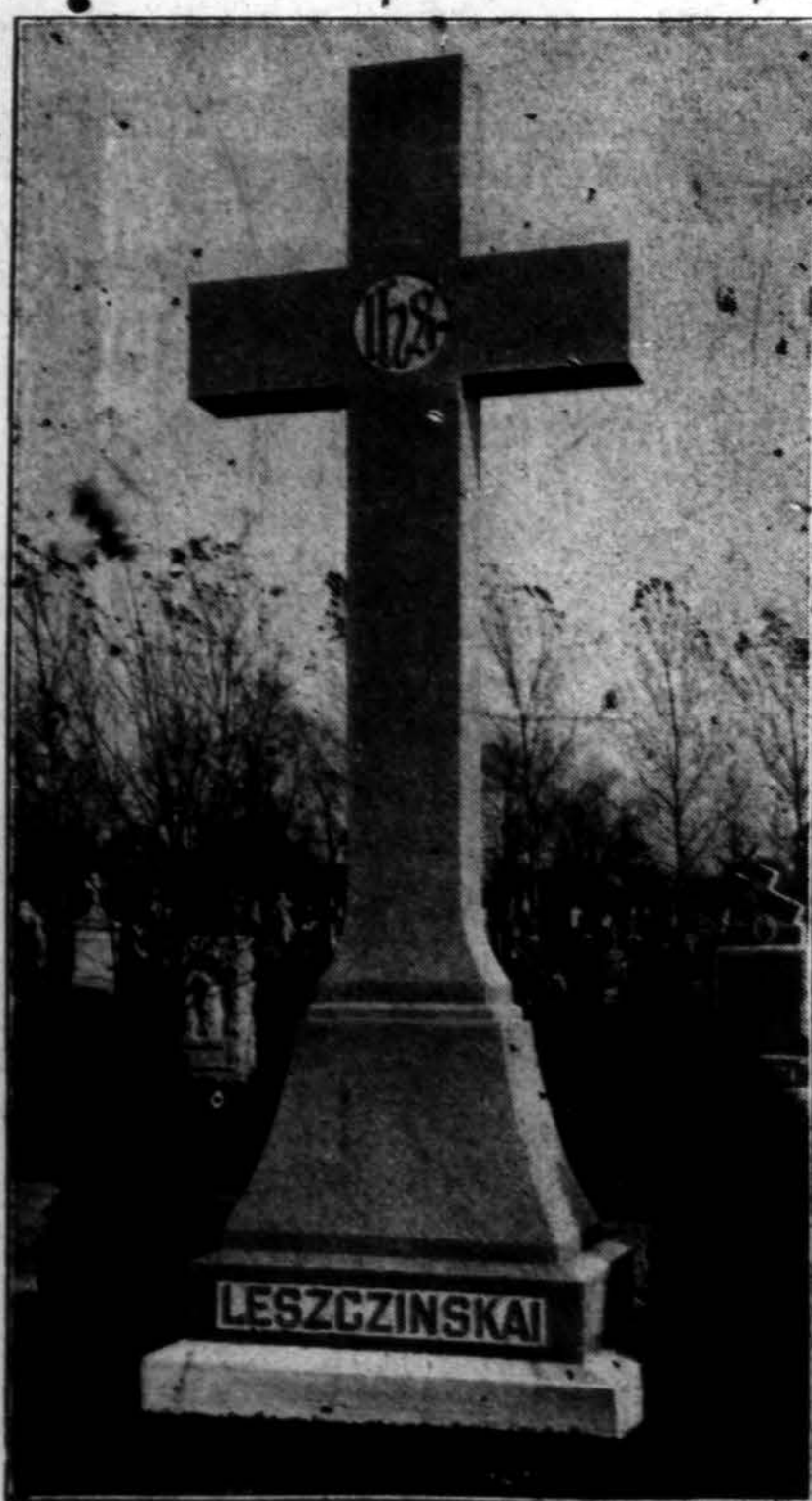
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
Tel. LAFAYETTE 0727
4447 South Fairfield Avenue

DYKAI

koplyčios visose
Chicago dalyse

Klausykite mūsų radio programą Antradienio ir
šeštadienio rytais 10:00 valandą, iš WHIP stoties (1480 k.)
Su Povilu Šaltinienu.

\$25,000 VERTĖS UŽBAIGTŲ PAMINKLŲ JŪSŲ PASIŽIŪRĖJIMUI

PIRKITE PAMINKLUS DABAR

Ateikite į šio miesto moderni-
šiausius parodymo rūmus.

Pamatykite moderniausias
prabas geriausios išdirbystės.

Padaryti iš Geriausios medžia-
gos ką galima gauti.

Kiekvienas darbas garantuoja-
mas su Gold Bond Certificate.

J. P. KAVAL (Kavalauskas),
Lietuvių Skyriaus vedėjas
Šaukite: REPublic 6590.

VENETIAN MONUMENT CO.
527 N. Western Ave. Chicago, Ill.

TELEPHONE SEELEY 6103

Skyrius skersai Holy Sepulchre Kapinių, 5900 W. 111th St., 1 blokas į rytus nuo didžiųjų vartų.

FOR ITCHING SKIN

Ar kenčiate niežėjimą,
nudegimą, arba odos ligą?
Nekentėkit! Zemo per 30
metų gelbėjo žmonėms. Pa-
šalina eczema, išbėrimus,
spuogus ir kitokius odos
negalavimus. Pirk Zemo
šiandien! Visuose aptieko-
se \$5c. 60c. \$1.00.

zemo
FOR SKIN IRRITATIONS

She's pretty as
a picture,
but

No one can tolerate halitosis (bad breath).
It can ruin almost any girl's popularity
... her closest friendships.
Food fermentation in the mouth is said
by some authorities to be a major cause of
halitosis. And the insidious thing about
this offensive condition is that anyone
may have it and never realize it. Friends
know, of course, ... only too well. But, un-
fortunately, it is such a delicate subject
they won't tell.

So don't gamble with your social oppor-
tunities and your happiness by taking un-
necessary chances. It is so simple to take
precautions by gargling with pleasant-
tasting Listerine Antiseptic—mouth fer-
mentation is quickly checked and all
odors are overcome.

Get the Listerine Antiseptic habit. Use
it . . . morning and night, and before all
important engagements. Lambert Phar-
maceutical Company, St. Louis, Missouri.

LISTERINE
for HALITOSIS
(BAD BREATH)

FOR DELICIOUS SNACKS . . .

KRAFT CHEESE SPREADS

Just bring out several vari-
eties of Kraft Cheese Spreads
and crackers . . . and company
refreshments are all ready!
These Spreads are grand for
sandwiches, appetizers and
salads, too. Notice the smart
new circle-dot design on the
Swankywig glasses Kraft
Spreads come in.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

PADEKA

A. A. SIMONAS ZALYS

Kuris mirė birž. 11, 1940 ir
tapo palaidotas birž. 15, o da-
bar laisv. šv. Kazimiero kapi-
nėse amžinai nutiles ir nega-
lėsama atidėkoti tiems, ku-
rie suteikė jam paskutinį pa-
arnavimą ir palydėjo jį į ta-
nės vengiamą amžinybės vie-
tą.

Mes, atmindami ir apgal-
dami jo prasišalinimą iš mū-
sų tarpų, dėkojame mūsų dya-
viskam tėvui kun. V. Urbai,
kuris atlaikė įsodindamas pa-
maldas už jo sielą ir pasakė
pritaikinta pamokslą.

Dėkojame šv. Mišių ir gė-
lių aukotojams.

Dėkojame graboriui S. M.
Skudui, kuris savo geru ir
mandagiu patarnavimu garbin-
gai nuliūdino valandą, dēko-
jam visoms dalyvavusioms lai-
dotuvėse žmonėms: o tau Si-
monai lai Dievas suteikia am-
žiną ramybę.

Nuliūdę: Moteris, Sūnai,
Duktės, Ženai Marčios, A-
nūkai, Anūkės ir Giminės.

Skaitykite Katalikišką Spaudą

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

KELNER—PRUZIN

Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 620 W. 15th Ave

LAIDOTUVIŲ DIREKTORI

NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

AMBULANCE PATARNAVIMĄ DIENĄ IR NAKTĮ DYKAI KOPLYČIOS VISOSE Miesto dalyse

1646 West 46th Street
Phone YARds 0781

6834 So. Western Av
GRovehill 0142
1410 S. 49th Court
CICero 2109

3354 So. Halsted St.
Telefonas YARds 14

4704 S. Western Ave
Phone LAFayette

2314 West 23rd Pla
Phone CANal 2515
Skyrius 42-44 E. 10
Phone PUllman 12

4348 So. California
Phone LAFayette

3319 Lituanica Ave.
Phone YARds 1138

3307 Lituanica Ave
Phone YARds 4908

Iš Tėvų Krašto

(Tęsinys iš 6 pusl.)

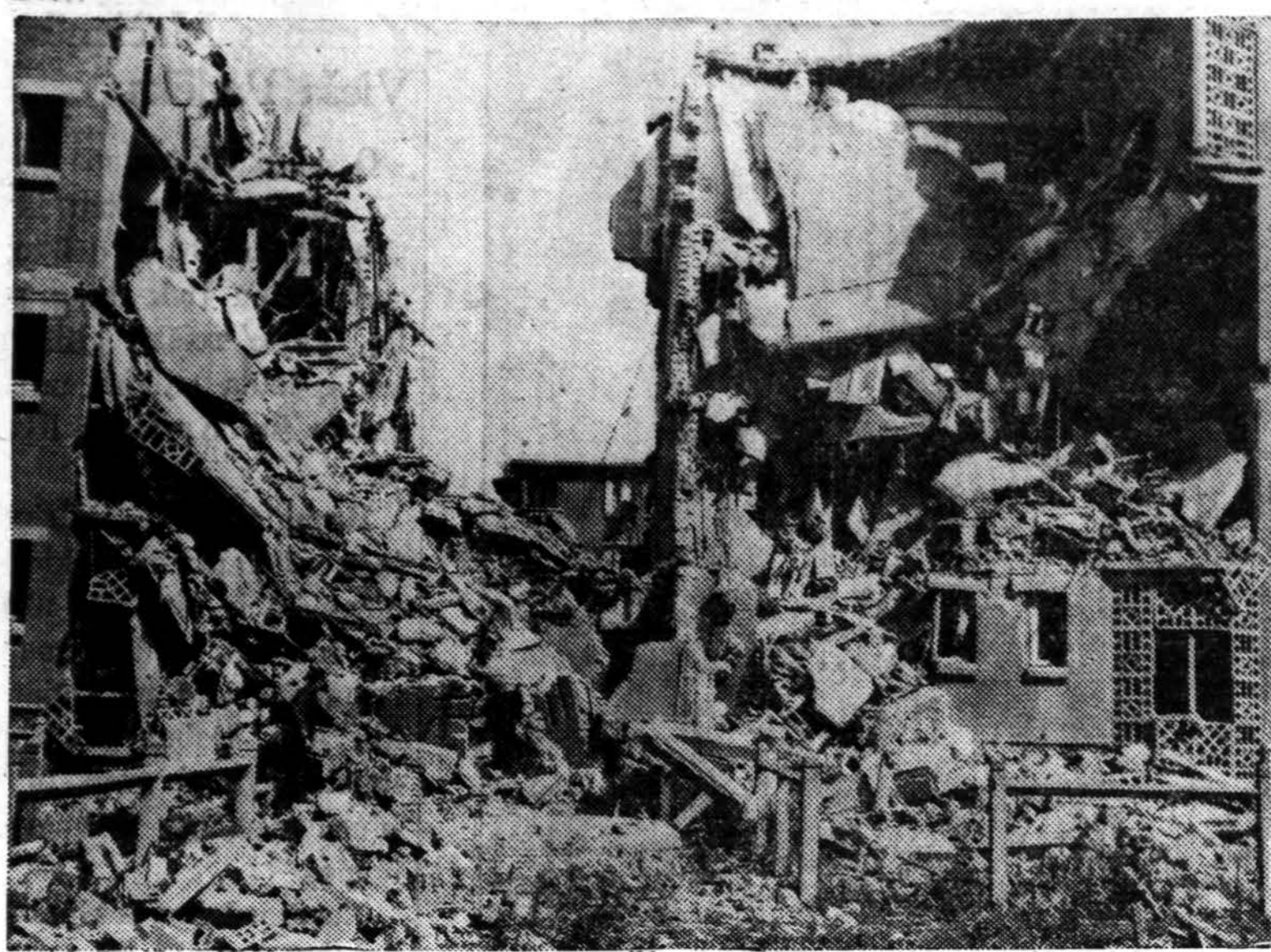
"Valgio" įmonės 1939 metais padarė apie 1,600,000 litų apyvartos. Apyvarta kas kart didėja. Apskaičiuojama, kad 1939 m. "Valgio" įmonės apskaitė nemažiau 1,5 milijono žmonių. Jiems pavalgydinti sunaudota virš 600,000 kiaušinių, 200,000 litų pieno, 65,000 litų grietinės, 40,000 kg. sviesto, 60,000 kg. duonos, 350,000 kg. bulvių, 300,000 št. bulvių, 55,000 šviežios mėsos, 25,000 kg. cukraus, 2,500 kg. kavos, 200 kg. arbatos, 150,000 bonkų šampūno, 60,000 litų alaus ir eilė kitų produktų. 1939 metais bendrovė turėjo 791,714.34 lt. pajamų ir 762,637.10 lt. išlaidų. Iš gryo pelno skiriama 4 nuoš. dividendų. Bendrovės išlaidų stambiausia pozicija yra tarnautojų atlyginimas, kuris yra didesnis, negu kitose tos rūšies privačiose įstaigose. B-vė rūpinasi savo tarnautojų būklės gerinimu. Šiems metams bendrovės samata suvesta 1,280,000 litų sumai, apyvartos numatoma viršys 250,000 lt. "Valgio" įmonės yra labai gausiai lankomos. Kai kiek aprims karo audra, b-vė numato ir Kaune veikimą plėsti ir esamas užkandines tobulinti.

Sveikos ir Naudingos Moksleiviams Atostogos

KAUNAS (E.). — Švietimo Ministerijos Vidurinio Mokslo Departamentas šią vasarą yra numatęs surengti gimnazijų berniukų ir mergaičių stovyklas, į kurių programas bus įtrauktas ir fizinis darbas, skirtingas kiekvienoje stovykloje. Moksleiviai darbuosis prie viešųjų darbų. Berniukų stovykla bus rengiama ties Trakais, kur moksleiviai po 4 val. kasdien dirbs prie geležinkelio pylimo darbų. Be kita ko stovyklautojai turės progos paeisursuoti po Rytų Lietuvos žymesnes vietas. Mergaičių darbo stovykla rengiama Žemaitijoje, netoli Plungės. Šios stovyklos tikslas — darbo reikšmės pagavimas ir sudarymas progos mergaitėms patalpininti kaimo gyvenime. Be fizinio darbo dar bus išeiti kūno kultūros dalykai ir sudarytos sąlygos stovyklautojoms apsilankyti gražesnes Rytų Lietuvos vietas.

"Maistas" Savo Darbininkus Šviečia

KAUNAS. (E.) Kovo mėnesio pabaigoje "Maisto" švietimo skyrius surengė įmonės darbininkams bendrojo lavinimosi kursus, kuriuose bu-

Orinių bombų apgriautas miestas Prancūzijoje.

vo einama istorija, švietimas, pirmoji pagalba ir higiena, visuomenės mokslas ir dailės skaitymas. Po kursų, kurie tęsėsi 6 sav., buvo egzaminai. Darbininkams, baigusiems kursus ir išlaikiusiems egzaminus, iškilmingai buvo įteikti pažymėjimai. Tose kursų uždarymo iškilnėse dalyvavo įmonės vadovybė ir per 700 darbininkų. Pažymėjimus darbininkams įteikdamas Dr. Gavėnas pabrėžė, kad skirstant darbininkams darbą ir keliant atlyginimą bus atsižvelgta ir į kursų baigimą. Pasibaigus kursų uždarymo oficialiai daliai, buvo surengti skaity-

mo ir deklamavimo konkursai. Konkursuose dalyvavo daug darbininkų, kurių tarpe buvo jaunimo ir senimo. Malonu buvo pasiklausyti, kai senesnio amžiaus darbininkas gražiai deklamavo mūsų garsiąją dainą eilėraščius, o po jo deklamavo jo vaikai, žmona ir kt. Gražu, kai tokios didelės įmonės darbininkų tarpe išvyrauja gražūs paprotys susirinkus būrin kultūringai pasilinksinti.

INTERNUOJA ITALUS

ROMA, birželio 12 d. — Vyriausybė praneša, jog anglai internuoja italus ir provališkai nusistatčiusius Maltos

gyventojus netoli arsenalų ir ginklų sandėlių, kurie karo metu yra oro atakų taikiniai. Sakoma, jog apie tai pranešę pabėgėliai iš Maltos.

U. S. LAIVAI GRĮŽTA NAMO

ALEKSANDRIA, birželio 12 d. — Šešiolika Amerikos prekybinių laivų Viduržemio jūros uostuose besirengia grįžti Amerikon pro Suez kanalą, dėl prezidento Rooseveltto paskelbimo neutraliteto įstatymo.

REMKITE. PLATINKITE KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ.

KAS GIRDĖT KITUR

Naujosios Anglijos Lietuvių Diena

Marianapolis. — N. A. Lietuvių Diena įvyks liepos mėn 4 dieną, Marianapoly (Thompson, Conn.). Organizuojama labai įdomi ir įvairi programa. Susidomėjimas didelis.

10 val. (vasaros laiku) bus pamaldos. Šv. Mišias laikys Jo Ekselencija Vyskupas Petras Būčys, Marijonų Vienovijos Generolas. Per šv. Mišias giedos jungtinis choras. Diriguos muz. Jonas Čižauskas, So. Worcester vargonininkas vargonuos brolis Jonas Banys, MIC.

Tuojuo po pamaldų visi choristai turi vykti į salę generalinei praktikai. Dalyvavimas būtinas. Visi chorai turi būti tinkamai pasiruošę sugiedoti Lietuvos ir Amerikos himnus.

Kaip visuomet, taip ir šiais metais yra organizuojama Mylėtojų Valanda (Amateur hr). Tai puiki proga ir didelė pareiga visiems pasirodyti su savo gabumais: solistams, muzikams, deklamatoriams ir kitiems. Šios programos vedėjas bus kunigas Strakauskas. Visi, kurie tos Mylėtojų Valandos programoje dalyvaus, dalyvių sąstatą ir pasiruošimą išpildyti dalykus turi pranešti šiuo adresu: Br. Jonas Banys, Marianapolis College, Thompson, Conn.

Programa

Naujos Anglijos Chorų Lietuvių Dienoje — Dainų Šventėje, 4 d. liepos, Marianapoly, Thompson, Conn.

1. "Jaunimo giesmė" (2 punktai) — J. Naujalis.
2. "Tai aš užgirdau", III sąsiuv. (3 punk.) — P. Adomavičio.
3. "Berniukai mūsų" — A. Aleksio.
4. "Ant kalno klevelis" (2 punktai) — J. Čižausko.
5. "Pasėjau kanapę" (6 punktai) — M. Petrausko.
6. "Eisim broleliai namo" (3 punktai) — S. Šimkaus.
7. Lietuvos himnas.
8. Amerikos himnas.

Chorų chorą, kuris susidarys iš keletos šimtų dainininkų, diriguos muzikas Brolis Jonas Banys, MIC.

Vieša Padėka

Brangūs Geradariai,

Kuomet negalima kiekvienam atskirai padėkoti, tai nors visiems sykiu norime išreikšti nuoširdų ačiū, visiems, kurie tik prisidėjo prie surengimo vakaro.

Pirmuoliausiai Didžiai Gerbiamam klebonui J. Bakšui už pakvietimą artistų, už paskelbimą bažnyčioje ir svetainėje; kun. P. Valiukui už taip nuoširdų garsinimą anglų kalboje ir raginimą, kad tik kuo daugiausiai žmonių atsilankytų. Visoms darbininkėms už taip nuoširdų pasidarbavimą: visiems aukotojams, kurie taip aukojo maistui ir gerimui; visiems, kurie atsilankė ir savo auka parėmė vakarą; visiems, kurie vaišino svečius per kelias dienas ir pavažinėjo mūsų gražų Rochester miestą. Nuosirdžiai dėkojame J. Ol-

šauskui už puikų teatrą, kuris sutraukė daug žmonių, kad net pritrūko vietų. Nors J. Morkūnas atvežė daugiau kėdžių, tačiau daugeliui reikėjo stovėti.

Tas rodo, kad žmonės atjaučia seseris ir noriai remia jas prie kiekvienos progos.

Lai Gerasis Dievas gausiai visiems atlygina, o mes nepamiršime geradarių savo kasdieninėse maldose. Maldausim Aukščiausiojo, kad laimingų Jus visus.

Dėkingos — Seserys šv. Pranciškaus

Pavasariniai

Puošnys Drabužiai

VYRAMS IR JAUNIEMS

Nendrinės Skrybėlės 95c — \$1.45 — \$1.95

Pilnas Pasirinkimas Visokių Drabužių Pasipušimui ir Darbiui KAINA NEDIDELĖ

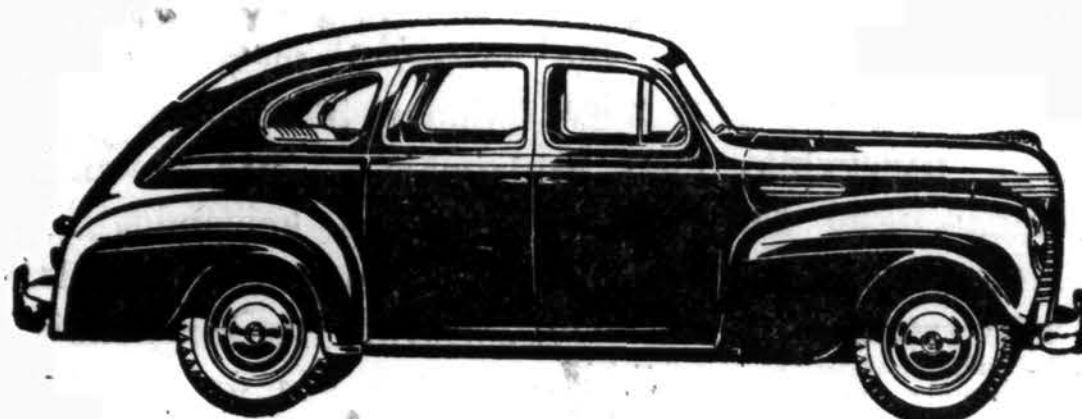
PAUL LEASES

MEN'S WEAR 3427 So. Halsted Street Chicago, Illinois

NAUJUOSIUS LIETUVOS ŽEMLAPIUS

Galima gauti: "Draugo" Raštinėje Kaina tik 40 centų. Per paštą 50 centų.

PIRKITE NAUJAUSI CHRYSLER AR PLYMOUTH

Tai yra geriausi ir gražiausi automobiliai Amerikoje, moderniški, išbulinti, nužėmusios kainos, 1 angvi išmokėjimai, teisingas patarnavimas. Turime daugybę vartotų automobilių, vėliausios mados, pritaikant kainomis.

BALZEKAS MOTOR SALES

"U WILL LIKE US" 4030 S. Archer Ave., Chicago, Ill. Phone: VIRginia 1515

Tel. Willow Springs 1067

ŠVARI, JAUKI, LIETUVIŠKA UŽEIGA

FRAN & EDDIE'S

Archer & Keane Aves., Justice, Ill.

Blatz Pilsener ir Blatz Old Heidelberg Chop Suey Trečiadieniai — Fish Fry Penktadieniai Eduardas J. Kubaitis — Frances Kubaitis

KONTRAKTORIUS NAMŲ STATYMO REAL ESTATE

INSURANCE AND LOANS

Statu visokios rūšies naujus namus ant lengvųjų mėsinių išmokėjimų. Darau visokių taisyklių darbų be jokio cash įmokėjimo, ant lengvųjų mėsinių išmokėjimų (išgautu geriausiu atlyginimu). Fire Insurance Kompanijų dėl taisyklių apdegusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų, ant lengvųjų mėsinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie:

JOHN PAKEL 6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

Klausykite 'Draugo' Radio Programų

Antradieniais WGES (1360 kil.) 7:30 valandą vak.

Įdomūs pranešimai - žinios - muzika - dainos. Dalyvauja geriausios meno jėgos.

Kviečiame visus mūsų gerbiamus skaitytojus pasiklausyti šių radio programų, nes bus dedamos pastangos padaryti jas kuopuikiausias ir vertas jūsų pasiklausymo.

WGES - Kiekvieną Antradienį - 7:30 v. vak.

ALEX ALESAUSKAS & SONS

Wholesale Furniture Co. 6343 So. Western Avenue REPUBLIC 6051

SKOLINAME PINIGUS ANT PIRMŲ MORGICIŲ

PINIGAI Apdrausti iki \$5,000 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation, po U. S. Government priežiūra.

MOKAME 3 1/2% UŽ PADĖTUS PINIGUS

Ofiso valandos: 9:00 val. ryto iki 5:00 val. vak. Pirmadieniais iki 8:00 val. vak.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 6816 S. WESTERN AVE. PHONE GROVEHILL 0306 JOHN PAKEL, Secretary

BERTHA PUZAUSKIS WHOLESALE DEALER -- QUALITY MEATS

MĖSOS IŠVEŽIOTOJA KRAUTUVĖM

Pristatome visokios šviežios mėsos.

Daug metų patyrimo mėsos pristatymo biznyje

Trokas naujausios išdirbystės su šaldymo įrengimais arba "Refrigerated"

Biznio Telefonas Yards 7200

Rezidencija 6635 So. Rockwell Street Grovehill 0318

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

AMERIKOS LEGIJONAS SUBRUZDO KOVOTI PRIEŠ KARO PROPAGANDĄ

Eugene F. Galvin, Amerikos Legijono Evanstono posto No. 42 narys ir buvęs Navy-Marine Assn. prezidentas, pareiškė, kad 12,000 Amerikos Legijono postų visoje šaly bus pakviesti pripažinti rezoliucijas, nukreiptas prieš agitatorius, kurie visomis priemonėmis bando J. A. Valstybes įtraukti karan Europoje.

Evanstono postas jau padarė ir patvirtino atitinkamą prieškarinę rezoliuciją. Tomis dienomis įvyks Am. Legijono 7-ojo rajono susirinkimas šiuo klausimu. Pripažinta rezoliucija bus pasiūsta pildomajam nacionaliniam Legijono komitetui Indianapolis. Bus rekomenduojama, kad visi šalies postai tokias rezoliucijas pripažintų ir pasiūstų atitinkamiems valdžios organams Washingtone.

Anot Galvin, Amerikos Legijonas karštai remia ginkla-

vimą šalies apsaugai, bet griežtai priešinasi Amerikos kišimuisi į karą Europoje. J. A. Valstybės turi išimtinai rūpintis tik Amerikos žemynų stoviu ir likimu ir laikytis griežtojo neutralumo.

Nereikia užmiršti, kad buvusieji J. A. Valstybių santarvininkai pasauliniam kare kalnus vertė prieš Ameriką, kad išsisuktų nuo karo skolų mokėjimo ir nemokėjo. Jie jau tūsi, kad po karo laimėjimo yra galingi ir buvo nesukalbami. Dabar jie ir vėl šaukiasi pagalbos prisidengę demokratijos vardu.

Geriausios ir laimingiausios Amerikos nusistatymas, tai būti neutraliai, sako Galvin. Šalies vyriausybė pati turi paliauti su neištesamais žadėjimais santarvininkams ir neleisti, kad čia būtų vykdoma atkakli ir pavojinga karo propaganda.

NUŠAUTI DU CHICAGOS VEIKLŲ RAKETERIAI

Pentadienio vakarą ties Wabash Ave. ir 69 gt. rasta automobilyje nušauti turintieji policijos rekordus du raketariai: Michael J. McGovern, 41 m., ir James McGlade, 29 m. amž.

Policija negali sugalvoti, kas juos galėjo nudagoti, kadangi jie buvo mažieji raketariai, bet, matyt, tarnaujančiai stambiesiems.

Automobilis priklausė McGovernui. Kai kas matė, kad pentadienio popietį automobilis jau ten stovėjęs ir jame buvęs tik vienas vyras. Pasakiau atsiradęs kitas. Matyt, įjėdu laukė kokių nors konferatų.

MAYORAS APIE DARBŲ PARDAVINĖJIMUS

Grįžęs iš Washingtono mayoras Kelly pasakoja, kad jau seniai buvo paskleistas kalbos, kad teamsterių unijoje parduvinėjami civilinės tarnybos darbai.

Anot mayo, prieš vienerius metus buvo pradėti tyrimai, bet tuo klausimu nieko nesusekta.

Jei kas turi kokių nors tikrų įrodymų ryšium su šiais tariamais papirkimais, sako mayoras, turi tuojau kreiptis į civilinės tarnybos komisiją ir jai viską išdėstyti.

Abudu nušauti iš užpakalio per automobilio langelį.

Lincolni parko žvėryno, Chicagoj, dviem beždžionėms (orangutanų veislės) kontesto keliu parinkti vardai "Pongo" ir "Bamby". Buvo pasiūlyta apie 3,000 vardų. Kontestą laimėjo Miss Madge Perry. Ji gavo 100 dol. dovanų iš Chicago Motor Coach Co. Čia vaizduojami kontesto teisėjai.

Humboldt parko, Chicagoj, gėlynuose atidaryta apie 15,000 jurginų (peonijų) rūšių žavinga paroda.

Patty Berg iš Minneapolis, Minn. (kairėje) ir Betty Jameson iš San Antonio, Tex., yra finalistės Moterų Trans-Mississippi Golfo turnamente. (Acme telephoto)

Marijonų Bendradarbių Susirinkimas

Birželio 18 d. įvyks Marijonų Bendradarbių Draugijos susirinkimas "Draugo" name, 2334 So. Oakley Ave., 7:30 valandą vakare, į kurį kviečiami visų kolonijų atstovai skaitlingai suvažiuoti. Kaip žinote, kad Chicago ir apylinkės Lietuvių Diena įvyks liepos 28-tą, užtat dvasios vadas, kun. J. Dambrauskas, M.I.C., nuoširdžiai prašo ne vien tik tuš, kur Marijonų Bendradarbių skyriai randasi, bet būtų labai malonu, kad atvyktų ir iš tų kolonijų, kur dar skyrių nėra. Taigi, padarykite man tą malonumą, kuo skaitlingiau suvažiuoti ir pasitarti šio taip svarbaus išvažiavimo reikalu. J. K.

LAIDOTUVININKAI TURI MOKĖTI TAKSAS

Illinoiso vyriausias teismas išsprendė, kad laidotuvininkai (undertakers) turi mokėti pirmo taksas (sale taxes) už parduodamus karstus ir kitas laidojimų reikmenis.

APYGARDOS TEISĖJŲ VIRŠININKAS

Cooko apskrities apygardos teisėjai savo vyriausiojo teisėjo išrinko teisėją Ph. J. Finnegan.

Ciceroj

Šv. Antano Parap. Namų Savininkų klubo susirinkimas įvyks birželio 18 d., 8 val. vak., parap. svet. Ateikit visi, yra daug svarbių dalykų aptarimui. Buvo kalbėta apie draugišką išvažiavimą (krepšių pikniką). Kurie dar nepadavė protesto prieš aukštus 1939 taksus, galite tai padaryti nuėję į County Building kambarį 337. Laiko tik yra iki 1 d. liepos, 1940.

A. F. Pocius, laikrodininkas

"DRAUGO". LABOR DAY PIKNIKAS
Rugsėjo 2 d., 1940 m.
VYTAUTO PARKE

Pietų Amerika Bendruomenės Sporto Festivalas

Sao Paulo, Brazilija. — L. R. K. Bendruomenės sporto festivalas praėjo didžiausiu pasisekimu. Festivalas buvo dviejose aikštėse. Dalyvavo viso 14 komandų. Įdomiausias rungtynės buvo tarp Bendruomenės ir "Madrid" komandų. "Madrid" yra stipriausias Sao Paulo miesto klubas.

Daug kas pranašavo Bendruomenės komandai katastrofišką pralaimėjimą. Tačiau buvo visų bendras nustebimas, kad "Madrid", kuris laikomas visų futbolo mėgėjų klubų čempionas, tik su maža persvara laimėjo — vos vienu tašku: pirmosios komandos rezultatu 3x2, o antrosios — 1x0. Ypatingai Bendruomenėje išvystė gražų žaidimą antrąjį puslankį, įmdamą į savo rankas puolimo iniciatyvą. "Madrid" tik gynėsi, sukoncentravęs visas jėgas tik prie vartų.

Bendrai, rungtynės buvo įdomios, kombinuotos. Žiūrovų buvo kaip dar niekuomet — nemažiau dviejų tūkstančių! Svečiai nebuvo nugalėti gal tikrai dėl vartininko kaltės.

Antrame puslapyje saugojant vartus J. Stankevičiui Bendruomenės komandai pavojaus buvo labai sumažėjęs.

Sporto Festivalas buvo suorganizuotas Bendruomenės futbolo komandos metinėms sukačiavėms atžymėti. Sukakties proga sportininkus ir jų vadus reikia tikrai nuoširdžiai pasveikinti.

Pirmuoju Bendruomenės sportininkų organizatoriumi buvo K. Ausenka, kuris ir po šiai dienai nenuilstamai rūpinasi klubo progresu. Reikalų vedėju ir sekretoriumi yra J. Rimkus, kuris taip pat su dideliu atsidėjimu dirba. Ūkio dalykus tvarko J. Alenavičius, pasižymėjęs nepaprastai sąžiningu pasiimtu pareigų atlikimu.

Reikia tikėtis, kad antrieji darbo metai bus vainikuoti dar didesniais laimėjimais. Todėl mūsų jaunuosius ir palinkėti!

Zuzanos Mačienės Vieša Padėka

O, kaip džiaugiuos ne vien dėl to, kad ištrūkiau iš mirties glėbio, bet ir dėl to, kad susilankiau tiek daug prietelių, kurie reiškė gilią užuojautą, kada gulėjau mirtinam patale šv. Kryžiaus ligoninėje.

Brangieji-sios! Kiekvienas jūsų atsilankymas, kiekviena dovanėlė ir išreikšti užuojautos žodeliai, pridavė man tiek stiprybės, kad nugalėjau sunkią ligą. Dabar jau randuos namie, žymiai sveikstu ir tikiuos neužilgo būt sveikųjų tarpe.

Nesurasdama tokių brangių dalykų, kuriais jums galėčiau atsilyginti, prašau priimkite mano iš gilumos širdies ačiū.

Ačiū dr. Strikoliui už jo rūpestingą priežiūrą. Vienuolėms sesutėms Theresai ir Gertrūdai už motinišką globą. Dienraščiai "Draugui" už tilpusią apie mane žinutę, kurią parašė prietelis J. T. Bendradarbiams sesutėms, su kuriomis dirbtuvėje kasdieną vargelį vargstame, už dovaną. Ir visiems, kurie, kurios mane atjautė ligoj. Atleiskite, kad negaliu visų išvardinti, nes dienraštyje užimtų per daug vietos. Dar kartą ačiū.

Z. Mačienė

Sunkiai Sužeidė Lietuvį

Santo Anastacio, Brazilija. — Į šį miestelį atgabentas lietuvis Juozas Katilius, kuris dirbdamas miškuose buvo sunkiai sužeistas. Bekertant miške medžiurs vienas medis grūdamas prisilėgė J. Katilių, kuriam buvo sulaužyta dešinė koja. Nelaimingajam pirmoji pagalba buvo suteikta tik po 12 valandų, nes nelaimei įvykus niekur arti nebuvo gydytojo. Grūdamas medis jam keliuose vietose sutriuškino kojos kaulą.

(L.)

Brazilijoje per Paragvajaus upę statomas milžiniškas gelžbetoninis tiltas, kuris turės 1,995 metrus (apie du kilometrų) ilgio. Tiltas statomas Porto Esperanca miestelyje. Jo statyba, kuri kainuos apie 15 milijonų milreisu, bus baigta 1941 metais.

Švento Kazimiero Akademijos Rėmėjų Draugijos XXI Seimo Protokolas

Akademijos Rėmėjų Draugijos 21-mas seimas įvyko gegužės 26, 1940, Marijos Gimimo parapijos salėje, Chicago, Ill. Seimas pradėtas iškilmingai šv. Mišiomis 9:30 val. ryto, Seserų Vienuolyno koplyčioje. Mišias laikė kapelionas, kun. B. Urba ir pasakė gražų pamokslą.

Po pamaldų delegatai ir svečiai rinkosi į Marijos Gimimo parapijos salę pirmajai sesijai. 10:45 val. rytą, centro pirmininkė Antanina E. Nausėdienė atidarė 21-mąjį seimą nuoširdžiai jo dalyvius sveikindama. Maldą sukalbėjo kun. B. Urba.

Seimui Prezidijumas

Vedėja — Antanina E. Nausėdienė, pagelbininkės — O. Reikauskienė, M. Dobrovolskienė, I sekretoriją — V. A. Galnaitė, E. Prosevičiūtė.

Rezoliucijų komisijon: kun. B. Urba, kun. dr. K. Matulaitis, M. Paulienė, A. Skirius, V. Trust, A. Valančius.

Mandatų komisijon: F. Burbienė, E. Plekavičiūtė, M. Stankiūtė, E. Andreliūnienė, K. Garuckaitė.

Knygų revizijos komisijon — E. Sopranavičiūtė iš Gary, Ind., A. Abromaitė, K. Pilkaitė.

Ženkleliams prisegti — E. Paulienė, O. Biežienė.

Tvarkos prižiūrėtojais — S. Brazauskas, B. Nenarionis.

Sveikinimai

Seimą sveikino: kun. B. Urba, dr. Lauraitis, B. Nenarionis nuo Fed. apskr. ir savės, M. Paulienė nuo Moterų Sągos apskr., O. Ivinskaitė nuo Labd. Sągos centro, J. Šliogeris nuo Marijonų Rėmėjų apskr., P. Navickienė nuo ARD II skyr., So. Boston, Mass., Ona Biežienė nuo Chicago Lietuvių Moterų Klubo, B. Juraitienė nuo ARD 22 skyr., B. Abromaitė, S. Bartkaitė, M. Stankiūtė, O. Reikauskienė, S. Brazauskienė, p. Nakutis, K. Pilkiūtė, N. Bliudienė.

Vedėja Nausėdienė uždarė pirmąją sesiją 12:15 val. po pietų. Maldą sukalbėjo sesuo M. Juozapa.

2:00 val. po pietų seimo ve-

dėja A. E. Nausėdienė atidarė antrąją sesiją; maldą sukalbėjo kun. dr. K. Matulaitis už gyvus ir mirusius vienuolyno prietelius.

Gerbiamos Motinos Marijos, Šv. Kazimiero Vienuolyno steigėjos, atmintį seimas pagerbė atsistojimu ir susikaupusiu tyta. Seka sveikinimai: kun. dr. K. Matulaitis nuo "Draugo" ir savės. Kun. A. Baltutis nuo savės ir savo parapijos. Telegramais sveikino J. E. vyskupas Bučys ir kun. dr. Reklaitis. Sveikino sesuo M. Juozapa, Motinos Marijos pavaduotoja, nuo savės ir visų seselių, reikšdama didelio pasitikėjimo, kad Motinėlei užtariant pas Dievą, Jis laimins seselių ir rėmėjų darbus. Toliau sveikino A. Valančius, A. Bacevičius, O. Lukošienė, dr. S. Biežis, E. P. Čepulionienė, K. Simanavičienė, O. Prosevičienė, B. Bytautienė, M. Varkalienė, F. Šliogerienė. ARD skyrių pirmininkės: J. kepulienė nuo 1, N. Rudminienė nuo 2, Kišonienė nuo 3, O. Žilienė nuo 4, N. Griksienė nuo 5, Rudienė nuo 6, Sinkevičienė nuo 7, B. Strodonskienė nuo 8, L. Šeputienė nuo 9, M. Dobrovolskienė nuo 10, V. Galnaitė nuo 13, M. Pavilauskienė nuo 21, E. Prosevičiūtė nuo Alumnietų, H. Nedvarenienė nuo Moterų Sągos 1 kp., V. Trust nuo Moterų Klubo ir Šv. Teresės dr-jos ir R. Andreliūnas. Raštu sveikino tolymieji skyriai 15 skyr., iš Philadelphia, Pa., 26 skyr. iš Worcester, Mass., 27 skyr. iš Shenandoah, Pa., ir kun. J. J. Čepukaitis iš Philadelphia, Pa.

Amžini Nariai

Martina Varkalienė iš 8-to skyr., Chicago, Ill., \$100.00. A. a. Pranciškaus Stulginsko palikimas (per M. Varkalienę) \$200.00. Pranciška Šliogerienė iš 10-to skyr., Chicago, Ill., \$100.00. Akademijos Rėmėjų 22 skyr. iš Gary, Ind., \$100.00. Aleksandras Rokas iš 2-ro skyr. Chicago, Ill., \$50.00. N. N. iš Cicero, Ill., \$40.00. Pranciška Vaitkaitė iš 5-to skyr. Chicago, Ill., \$25.00 įmokejo pirmą dalį amžinos narystės. (Bus daugiau.)

